

SAKri toimintakertomus ja tilinpäätös 1998

ISBN 951-714-194-7

ISSN 0786-2288

Helsinki 1999

Toimintaympäristö.....	1
-------------------------------	----------

Hallintoelinten kokoukset.....	1
---------------------------------------	----------

SAK:n valtuusto.....	1
-----------------------------	----------

Sääntömääräinen kevätkokous.....	1
----------------------------------	---

Sääntömääräinen syyskokous.....	2
---------------------------------	---

Valtuuston koulutus.....	2
--------------------------	---

SAK:n hallitus.....	2
----------------------------	----------

Työllisyyden parantaminen.....	3
---------------------------------------	----------

Sopimuspolitiikka.....	3
------------------------	---

Valtion talousarvioon vaikuttaminen.....	3
--	---

Suomen Emu-jäsenyys.....	3
--------------------------	---

Koulutusvakuutus.....	4
-----------------------	---

Työttömyysturva.....	4
----------------------	---

Ikääntyvät pitkäaikaistyöttömät.....	4
--------------------------------------	---

Työn jakaminen ja työajan lyhentäminen.....	5
---	---

Oikeudenmukaisen ostovoiman ja sosiaalisen turvallisuuden edistäminen.....	S
---	----------

Pienipalkkaisten palkansaajien etujen turvaaminen.....	5
--	---

Palkkaperusteinen sosiaaliturva.....	5
--------------------------------------	---

Harmaa talous.....	6
--------------------	---

Eläkelainsäädännön selkeyttämistyö.....	6
---	---

Lyhyiden työsuhteiden eläkevakuuttaminen.....	6
---	---

Kansallinen ikäohjelma.....	6
-----------------------------	---

Tapaturmavakuutus-, tapaturma- ja ammattitautilainsäädäntö.....	7
---	---

Laadukas ja tasa-arvoinen työelämä.

Työsopimuslain uudistaminen

Runsaasti lainvalmistelua

Työturvallisuuden parantaminen..

Työn kuormittavuus.

Hyvien työpaikkakäytäntöjen aikaansaaminen.....	9
Työkykyä ylläpitävä toiminta.....	9
Keskusjärjestösopimukset.....	9
Oikeudenmukaisten palkkajärjestelmien kehittäminen.....	9
Työssä kehittymisen turvaaminen.....	10
Tasa-arvon parantaminen työssä.....	10
Työvoiman käytön pelisääntöjen kehittäminen.....	11
Epätyypilliset työsuhteet EU-tasolla.....	11
Muu EU:n säädösvalmistelu.....	11
Teknologia ja tuottavuus.....	12
Työelämän tutkimus.....	12
 <i>Kansainvälinen edunvalvonta.....</i>	 <i>13</i>
 Kansainvälisten ay- ja ihmisoikeuksien puolesta toimiminen.....	 13
Kansainvälisten palkansaajajärjestöjen kanssa toimiminen.....	13
Eurooppa ja E AY.....	14
EU:n laajentuminen ja Itämeriyhteistyö.....	15
Solidaarisuustyö lähialueilla ja kehitysmaissa.....	15
Kansainvälinen tiedottaminen.....	15
 <i>Ay-oikeudet ja sopimusjärjestelmän ylläpito.....</i>	 <i>16</i>
 Yleissitovuuden ylläpito.....	 16
 Paikallisen sopimisen kehittäminen.....	 16
 <i>Vahva SAK.....</i>	 <i>17</i>
 SAK:n toimintalinjat vuonna 2001.....	 17
Järjestö- ja aluetoiminta.....	17
Ruotsinkielinen toiminta.....	17
Nuoret.....	18
Projektit.....	18
Viestinnän uudistaminen.....	19
Ulkoinen viestintä.....	20
Julkaisutoiminta.....	21
Palkansaajalehtien yhteistyö.....	22
Alueellisen toiminnan kehittäminen.....	22
Yhteiskuntavaikuttaminen.....	22
SAK:n taloudellisen ja toiminnallisen aseman arvio.....	23
Henkilöstön kehittäminen.....	23
Sisäinen koulutus.....	23
SAK:n kulttuurirahasto.....	24

SAK:n koulutiedotus.....	24
Jäsentutkimukset.....	24
Tasa-arvokoulutus.....	25
Palkkatyöläinen.....	25
Löntagaren.....	26
<i>Talous- ja sisäiset palvelutoiminnot.....</i>	<i>26</i>
Talousasiat.....	26
Tulos.....	26
Tilinpäätös.....	27
Sisäiset palvelut.....	43
Tietohallinto.....	43
Henkilöstöpolitiikka.....	44
Henkilöstö.....	44
Jäsenyydet ja osakkuudet.....	48
Hallintoelimet.....	49
SAK:n valtuuston jäsenet ja varajäsenet.....	49
SAK:n hallituksen jäsenet.....	54
Tilintarkastajat.....	56
Johtoryhmä.....	56
Työvaliokunta.....	56
Toimialaneuvottelukunta.....	57
Jäsenmäärät.....	58
Lausunnot.....	59
Löntagaren	

21.2

Toimintaympäristö

Suomen talouskasvu jatkui vahvana myös vuonna 1998. Talouskasvun painopiste siirtyi vuoden aikana odotetusti viennistä kotimaiseen kysyntään. Kokonaistuotannon määrä nousi noin viisi prosenttia edellisestä vuodesta. Kasvuvauhti oli näin lähes kaksinkertainen koko euro-alueeseen verrattuna, mikä korostaa kasvutuloksen merkitystä.

Vuosien 1995 - 1998 ripeä, lähes viiden prosentin keskimääräinen tuotannon kasvu on suurelta osin korvannut lamavuosien tuotantomenetykset. Työttömyys, vaikkei olekaan puolittunut, on alentunut nopeammin kuin missään muussa OECD-maassa. Työllisten määrä lisääntyi vuoteen 1998 mennessä yli 200 000 henkilöä laman pohjatasolta. Vuonna 1998 työvoiman kysyntää ja työllisyyden paranemista vauhditti talouskasvun painottuminen työvoimavaltaisille toimialoille. Työttömyysaste painui vuoden loppukuukausina EU-maiden keskimääräistasolle.

Vuoden 1998 alun lähes kahden prosentin inflaatio hidastui loppuvuoteen mennessä alle prosentin. Kuluttajahinnat nousivat vuoden 1997 joulukuusta vuoden 1998 joulukuuhun vain 0,8 prosenttia. Vuoden 1998 keskimääräinen inflaatio - hintatason nousu vuodesta 1997 vuoteen 1998 - oli 1,4 prosenttia. Suomessa hintojen nousu oli hieman hitaampaa kuin EU-maissa keskimäärin.

11 EU-maata päättivät toukokuun 1998 alussa, että ne ottavat käyttöön yhteisen rahan, euron, vuoden 1999 alusta. Myös Suomi päätti osallistua euroalueeseen kymmenen muun EU-maan kanssa. Päätöksen Suomen osallistumisesta teki Suomen eduskunta valtioneuvoston antaman tiedonannon perusteella. Suomi täytti ongelmitta EMU-kriteerit.

Hallintoelinten kokoukset

SAK:N VALTUUSTO

Sääntömääräinen kevätkokous

SAK:n valtuusto kokoontui sääntömääräiseen kevätkokoukseen Kiljavan opistolle 15. ja 16.5.1998. Kokous hyväksyi SAK:n toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen vuodelta 1997 sekä myönsi tili- ja vastuuvapauden hallitukselle ja muille tilivelvollisille. Valtuusto käsitteli 12 liittojen tekemää esitystä. Valtuusto keskusteli viidessä työryhmässä SAK:n periaateohjelmaan kirjatusta arvoista. SAK:n strategiatyöhön liittyen pohdittiin, mitä arvot merkitsevät tänään ja miten ne ymmärretään.

Kokouksen julkilausumassa valtuusto painotti erityisesti työllisyyskehityksen vauhdittamista ja työelämän perusoikeuksien noudattamista. Valtuusto julisti, että SAK puolustaa työehtosopimusten antamaa vähimmäissuojaa, sopimusten yleissitovuutta ja lakko-oikeutta sekä tuomitsi keskustan työreformi-kaavailut. Valtuusto otti myös kantaa yhä laajenevaan lapsityövoiman käyttöön ja vetosi kannanotossaan Suomen hallitukseen ja työnantajiin, että ne toimisivat Kansainvälisessä työjärjestössä ILO:ssa lapsityövoiman eri muotojen kieltämiseksi ja sitä koskevan sosiaali lausekkeen sisällyttämiseksi kansainvälisiin kauppasopimuksiin.

Sääntömääräinen syyskokous

Valtuuston sääntömääräisessä syyskokouksessa 20. ja 21. 11.1998 Kiljavan opistolla hyväksyttiin SAK:n talous - ja toimintasuunnitelma vuodeksi 1999 ja käsiteltiin viisi jäsenliittojen tekemää esitystä. Valtuuston päätöslausumassa todettiin, ettei SAK missään oloissa hyväksy keskustan työreformin kaltaista palkansaajien perusoikeuksien murtamista ja torjuu sen sisältämän työttömyysturvan uuden leikkauskierroksen ja nykymuotoisten työttömyyskassojen lopettamisen. Todettiin myös, että eduskuntavaalit ratkaisevat, onko edessä etuoikeuksien antaminen, ristiriidat ja hajaannus vai tasa-arvon, sopimisen ja yhteistoiminnan tie, ja vedottiin jokaiseen palkansaajaan: käytä äänioikeuttasi.

Valtuuston koulutus

Valtuuston jäsenille järjestettiin syyskuussa kehittämisseminaari kolmessa eri ryhmässä. Seminaarissa esiteltiin SAK:n strategiatyö ja toimintaympäristön muutokset sekä globalistumisen haasteet ja EU:n kehityssuunnat, pohdittiin sopimuspolitiikan tulevaisuutta ja hyvinvointiyhteiskunnan haasteita sekä työstettiin SAK:n arvoja. Koulutukseen osallistui yhteensä 88 valtuuston jäsentä.

SAK:N HALLITUS

SAK:n hallitus kokoontui kuluneen vuoden aikana yhteensä 13 kertaa. Iltakoulussaan 11.5. hallitus käsiteli koulutus- ja 6.11. työaikapolitiikkaa. Kaksipäiväisessä kehittämisseminaarissa Aulangolla 23. - 24.3. arvioitiin ay-liikkeen toimintaympäristön muutoksia ja kehityssuuntia sekä SAK:n toimintalinjat 2001. Strategiaseminaarissa Murikassa lokakuussa käsiteltiin nykytilan nelikenttä-analyysi ja työstettiin edelleen SAK:n strategia-alueiden ydinkohtia.

Yhteiskuntapolitiikka

Eduskuntavaalityötä tukeva yhteiskuntavaikuttamisprojekti käynnistyi hallituksen päätöksellä huhtikuussa ja vaalikaudelle asetettavia tavoitteita käsiteltiin syys- ja lokakuun kokouksissa.

SAK:n toiminnan kehittäminen

Aluetoiminnan kehittämisen jatkotoimina hallitus päätti perustaa Pohjois-Karjalan ja Satakunnan aluepalvelukeskukset. Strategiatyön jatkotoimista päätettiin Aulangolla 24.3.

Jäsenmikrohankinnat

Hallitus päätti jäsenmikrohanketta koskevien sopimusten allekirjoittamisesta kesäkuun kokouksessa.

Kannanotot ja sopimukset

Hallitus otti kantaa verokeinotteluun ostoeläkkeillä ja katsoi, ettei verovähennysetua tule myöntää ennen lakisääteistä eläkeikää alkaville eläkkeille. Hallitus hyväksyi valtion talousarviota ja työsopimuslakikomitean työtä koskevat työvaliokunnan julkaisemat kannanotot sekä hyväksyi ryhmähenkivakuutusta koskevan neuvottelutuloksen ja AKAVAn liittymisen ryhmähenkivakuutuksen osapuoleksi.

Työllisyyden parantaminen

SOPIMUSPOLITIikka

Joulukuussa 1997 solmittu tulopoliittinen sopimus tuli voimaan vuoden 1998 alussa ja sopimuksen voimassaolo päättyy tammikuun 15. päivänä vuonna 2000. Sopimus on hyvin kattava. Sen sisältämä palkkojen yleiskorotus kohotti nimellispalkkoja vuoden 1998 alussa 85 penniä tunnilta tai 142 markkaa kuukaudessa, kuitenkin vähintään 1,6 prosenttia. Palkkoja nostivat lisäksi sopimusalakohteisesti sovittu 0,5 prosentin järjestelyvara sekä nais- ja matalaerä, jonka keskimääräinen kustannusvaikutus oli 0,4 prosenttia. Keskiansiot nousivat 3,6 prosenttia. Verojen ja hintojen muutoksista puhdistetut nettoreaaliansiot työllistä kohti nousivat kertomusvuonna keskimäärin 1,5 prosenttia. Kun työllisten määrä samaan aikaan lisääntyi, palkansaajien yhteenlaskettu ostovoima kasvoi noin 3,5 prosenttia.

Inflaatio pysyi vuonna 1998 edelleen hyvin matalana. Kuluttajahinnat nousivat indeksin mukaan vuoden aikana vain 0,8 prosenttia. Niinpä sopimukseen sisältynyt indeksiehto ei myöskään lauennut.

VALTION TALOUSARVIOON VAIKUTTAMINEN

SAK esitti valtion talousarviota koskevat näkemyksensä poliittisille päätöksentekijöille elokuun alussa, ennen hallituksen budjettineuvotteluja eli ns. budjettiriihtä.

SAK vaati pääomamarkkinoiden ylikuumenemisen ja pörssikeinottelun hillitsemiseksi pääomaverotuksen kiristämistä. Kannanotossaan SAK totesi, ettei kasvua pidä tukahduttaa perusteettomasti budjetin lisäleikkauksin, vaan on keskityttävä työvoiman liikkuvuutta ja työllistymistä edistäviin toimiin. SAK vaati myös valtion asuntorahoituksen lisäämistä ja sen suuntaamista erityisesti vuokra-asuntotuotantoon kasvukeskuksissa. Asuntomäärärahojen mitoituksen osalta budjettiesitys osoittautui kuitenkin pettymykseksi.

SUOMEN EMU-JÄSENYYS

Vuoden 1997 marraskuussa syntynyt sopimus Emu-puskurirahastoista aiheutti huomattavan paljon työtä keskusjärjestöille vuoden 1998 aikana. Puskurirahastot päätettiin luoda työeläke- ja työttömyysvakuutusjärjestelmään. Lisäksi annettiin suositus paikallisesti selvittää henkilöstörahojen ja tulospalkkausjärjestelmien merkitys yrityksille ja henkilöstölle. Lisäselvitysten ja neuvottelujen jälkeen saatiin tarvittava lainsäädäntö ja muut päätökset valmiiksi.

Lopullinen kansallinen päätös osallistua Emun kolmanteen vaiheeseen ensimmäisten joukossa tehtiin yli 2/3 enemmistöllä eduskunnassa maaliskuussa. Mukaan tulevat maat valittiin 2.5. ja samalla päätettiin mukaan tulevien maiden valuuttojen keskinäisistä kurseista 1.1.1999 alkaen. Rahoitusmarkkinoilla euromaiden keskinäiset valuuttakurssit olivat tämän jälkeen vakaat.

Kesäkuun alusta Euroopan keskuspankki aloitti toimintansa. Keskuspankki on suostunut pitämään yllä keskusteluyhteyttä eurooppalaisiin työmarkkinajärjestöihin, kuten mm. SAK oli vaatinut.

Lähinnä kuluttajajärjestöjen ja SAK:n kritiikin seurauksena valtiovarainministeriön virkamiesten pyrkimys lyhentää kahden valuutan rinnakkaiskäyttöjaksoa vuoden 2000 alussa kuudesta kuukaudesta vain yhteen tai kahteen saatiin lykättyä ja lopullinen päätös tehdään 1999.

SAK osallistui vuoden aikana aktiivisesti kauppapoliittiseen keskusteluun ja oli edustettuna Suomen valtuuskunnassa Maailman kauppajärjestön WTO:n 2. ministerikokouksessa keväällä. SAK vaikutti myös aktiivisesti Suomen kannanottoihin EU:n kauppapolitiikan muovautumisessa ja OECD:ssa käytäviin MAI-neuvotteluihin ihmisoikeuksien ja työntekijöiden perusoikeuksien kunnioittamiseksi kansainvälisessä kaupassa ja kansainvälisissä yrityksissä, EU:n kehitysmaiden tullietuusjärjestelmässä sekä Lomé'n sopimuksessa. SAK korosti, ettei maailmankaupan lisäliberalisoiminen ole hyväksyttävissä, ellei perusoikeuksia kunnioiteta.

KOULUTUSVAKUUTUS

Toimintavuoden aikana astui voimaan SAK:n tavoitteleva koulutusvakuutuksen II-vaihe, joka antaa työttömille mahdollisuuden hankkia omaehtoista koulutusta työttömyysturvan tasoisella tuella. Työssä olevien omaehtoisen ammatillisen koulutuksen valmistelua jatkettiin. Koulutusvakuutuksen kolmannen vaiheen toteuttaminen oli myös esillä työmarkkinajärjestöjen työryhmässä, joka selvitti koulutus- ja erorahaston asemaa ja tehtäviä. Työryhmä ei päässyt yhteisymmärrykseen aikuiskoulutuksen tukijärjestelmän kehittämisestä. Työnantajien lähtökohtana oli erorahajärjestelmän lakkauttaminen, mikä onnistuttiin SAK:n toimin torjumaan.

TYÖTTÖMYYSTURVA

SAK jatkoi työttömyysturvauudistuksen vaikutusten selvittelyä. SAK:n jäsenliitoille ja työttömyyskassoille tehdyn kyselyn perusteella kassat olivat selviytyneet hyvin uusien määräysten toimeenpanosta. Työttömien jäsenten kannalta uudistuksen suurimpia ongelmia olivat kuitenkin vuosilomakorvausten jaksottaminen, palkan uudelleenmäärittelyn ja sovitellun päivärahan yhteensovittaminen.

SAK toimi voimakkaasti sen puolesta, että määräaikaista lakia työvoimakoulutuksen laskemisesta työssäoloehtoon olisi jatkettu myös vuodenvaihteen jälkeen. Esitys ei kuitenkaan saanut hallituksessa eikä eduskunnassa riittävää tukea.

Työttömyysturvan puskurisopimuksen mukainen lainsäädäntö valmisteltiin ja saatettiin voimaan kevään ja kesän kuluessa. Työttömyysturvan rahoituslainsäädännön uudistuksen jälkeen työttömyysturvaa voidaan kerätä puskurirahastoon. Samoin rahoitusperusteet on vakiinnutettu ja työttömyyskassojen asema ja toimintamahdollisuudet turvattu. Loppuvuodesta vahvistettiin uuden työttömyysvakuutusrahaston ohjesääntö. Työttömyysvakuutusrahastoon nimettiin myös palkansaajapuolen edustus.

Työvoimapoliittinen järjestelmä

Toimintavuoden aikana SAK:n asiantuntijat osallistuivat työvoimapoliittisen järjestelmän uudistuksen toimeenpanoon, ohjeistukseen ja järjestelmän kehittämistä koskevaan keskusteluun. Myös keskeisten kumppanuushankkeiden (ns. pilottihankkeiden) käynnistämistä sekä työ- ja elinkeinokeskusten paikallista organisoitumista seurattiin ja ohjattiin.

IKÄÄNTYVÄT PITKÄAIKAISTYÖTTÖMÄT

Toimintavuoden aikana SAK:n asiantuntijat seurasivat palvelutarveselvityksen toteuttamista ja tuloksia. Selvityksen jatkotoimista annettiin sosiaali- ja terveysministeriölle laaja lausunto, jossa esitettiin ikääntyvien pitkäaikaistyöttömien toimeentulon turvaamista aukottomasti. Lausunnossa SAK katsoi, että oikeus varhaiseläkkeeseen on taattava niille ikääntyville pitkäaikaistyöttömille, joilla ei selvitysten mukaan ole tosiasiallisia työllistymismahdollisuuksia kuntoutuksen tai muiden tukitoimien jälkeen.

SAK korosti useassa eri yhteydessä, että on tehostettava toimia, joilla estetään ikääntyvien uloslyönti työelämästä ja siten vähennetään pitkäaikaistyöttömyyttä. Työnantajien keinottelun estämiseksi tehtiin tunnetuksi esitystä suurten työnantajien työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeitä koskevien omavastuiden yhdenmukaistamisesta. Ikääntyvien työhönottokynnyksen alentamiseksi esitykseen liitettiin malli jaetusta omavastuusta, jonka mukaan viimeinen työnantaja maksaisi omavastuunaan vain siinä työsuhteessa kertyneestä eläkkeestä ja siihen liittyvästä tulevan ajan karttumasta ja jossa jokaisen työsuhteen päättyessä rahastoitaisiin mahdollista työkyvyttömyys- tai työttömyyseläketapausta varten.

TYÖN JAKAMINEN JA TYÖAJAN LYHENTÄMINEN

Kuluvan vuoden aikana keskustelu työajan yleisestä lyhentämisestä tiivistyi, kun Ranskassa ja Italiassa tehtiin poliittiset päätökset työajan lyhentämisestä. SAK osallistui tähän keskusteluun, mutta halusi kytkeä omat ratkaisunsa eurooppalaiseen kehitykseen. SAK:n omaa sisäistä keskustelua varten tuotettiin muistio työaikatarkaisut 2000-luvulla.

Vuosille 1996 - 1997 solmitun tulopoliittisen sopimuksen mukaisesti keskusjärjestöjen työaikatyöryhmä tuotti työaika raportin, jossa selvitettiin yritysten ja henkilöstön työaikatarpeita ja edellytyksiä niiden yhteensovittamiseksi. Varsinaisen työnsä ohella työryhmä julkaisi erillisen raportin eri toimialoilla sovitusta työpaikkakohtaisista työaikatarkaisuksista.

Vuosille 1998 - 99 solmitussa tulopoliittisessa sopimuksessa sovittiin työaikatyöryhmän työn jatkamisesta siten, että työryhmä seuraa yleistä kansainvälistä ja erityisesti Euroopan unionin jäsenmaiden työaikakehitystä. Tämä työ käynnistyi syksyllä. Tulopoliittisen sopimuksen perusteella myös työajan säästövapaiden kehittämistarpeita selvittelevä työryhmä teki perusselvityksen yksilöllisten säästövapaiden lainsäädännöllistä kehittämistarpeista ja työehtosopimuksien säästövapaajärjestelyistä.

Oikeudenmukaisen ostovoiman ja sosiaalisen turvallisuuden edistäminen

PIENIPALKKAISTEN PALKANSAAJIEN ETUJEN TURVAAMINEN

SAK:n veropoliittisena tavoitteena oli verojärjestelmän uudistaminen työllisyyttä edistävällä tavalla. SAK vaati erityisesti pienipalkkaisten verotuksen alentamista, koska pienipalkkaisten työn verotusta alentamalla voidaan työn kysyntää ja tarjontaa lisätä. Tulopoliittisen sopimuksen veroratkaisut muuttavat verorakennetta työllisyyden kannalta parempaan suuntaan.

PALKKAPERUSTEINEN SOSIAALITURVA

SAK järjesti toukokuussa 1998 Tampereella suuren konferenssin, jonka aiheena oli hyvinvointiyhteiskunnan tulevaisuus. Konferenssissa pohjustettiin keskustelua sosiaaliturvan suomalaisesta mallista, johon kuluu hyvinvointipalvelut sekä lakisääteinen ansiosidonnainen ja vähimmäisturva.

SAK antoi lausuntoja ja oli mukana useissa työryhmissä, joissa selvitettiin työnantajien lakisääteisten sosiaaliturva- ja sosiaalivakuutusmaksujen perimistä keskitetysti. Selvitystehtävät koskivat erityisesti alle kymmenen hengen yritysten maksamia maksuja. SAK vastusti täysin keskitettyä perimistä ja korosti, että teknisin perusteluin tehdyt maksuperintä uudistukset eivät saa johtaa

sosiaalivakuutuksen heikentämiseen ja syyperusteisen ansioturvan hämärtämiseen.

HARMAA TALOUS

Kertomusvuonna jatkoi työtään harmaan talouden seurannan yhteistyöryhmä, jonka tehtävänä oli mm. valmistella ja koordinoida elinkeinoelämän sisäisiä harmaan talouden torjuntatoimia, tuoda esiin harmaan talouden erilaisia ilmenemismuotoja sekä tehdä torjuntatoimenpiteitä koskevia aloitteita. Työryhmän määräaika päättyi vuoden 1998 lopussa, jolloin se jätti muistionsa valtiovarainministeriölle.

Joulukuussa 1997 tehdyn tulopoliittisen sopimuksen yhteydessä työmarkkinajärjestöt sopivat yhteisen työryhmän asettamisesta selvittämään keinoja, joilla ehkäistäisiin harmaaseen talouteen liittyvää veronkiertoa ja verotuksen väärinkäytöksiä. Päättäessään työnsä työryhmä katsoi, että elinkeinoelämän, työmarkkinajärjestöjen ja viranomaisten vuoropuhelu ja yhteistyö on jatkossakin tärkeää ja parantaa harmaan talouden torjunnan edellytyksiä. Työryhmä esitti, että valtiovarainministeriö asettaisi vastaavan työryhmän jatkamaan ao. tahojen välistä vuoropuhelua myös hallituksen uutta talousrikollisuuden ja harmaan talouden vähentämiseksi tekemää periaatepäätöstä toteuttaessa.

ELÄKELAINSÄÄDÄNNÖN SELKEYTTÄMISTYÖ

SAK edustaja oli mukana työryhmässä, jossa valmisteltiin 1.7.1998 voimaan tulleet ja vuoden 2000 loppuun voimassa olevat lait ikääntyvien työntekijöiden osa-aikatyö- ja osa-aikaeläkejärjestelystä. Laki alensi osa-aikaeläkkeen ikärajan 56 vuoteen. SAK:n asiantuntijat osallistuivat myös varhaiseläkkeitä ja työnantajien kustannusvastuita koskevaan ja muuhun eläkepoliittiseen selvitystyöhön, joka oli työeläkelaitosten ja työmarkkinajärjestöjen välisenä käynnissä koko toimintavuoden. Keväällä 1998 valmisteltiin varhaiseläkkeiden kehittämistä koskevan laaja taustamuistio.

Työmarkkinajärjestöjen välisessä työryhmässä selviteltiin työeläkejärjestelmän vastuuta ammatillisen kuntoutuksen osalta ja sitä, millaisin edellytyksin työntekijällä olisi ennen työkyvyttömyysarviointia ensisijainen oikeus työ- ja ansiokyvyn säilyttämiseen kuntouttavin toimenpitein.

Työmarkkinajärjestöjen edustajat jatkoivat selvittelyä työkyvyttömyysmääritelmien yhdenmukaistamisesta ja ns. viimeisen maksavan laitoksen periaatteen toteuttamisesta.

LYHYIDEN TYÖSUHTEIDEN ELÄKE VAKUUTTAMINEN

Lyhyiden työsuhteiden eläkevakuutus käynnistyi 1.1.1998. SAK:n asettama tavoite näiltä osin saavutettiin ja eläketurvan kattavuus parani. Työnantajia, jotka teettivät alle kuukauden mittaisia töitä oli ennakoitua enemmän.

SAK on mukana myös yrittäjien eläketurvaan liittyvien maksu- ja etuusasioiden valmistelussa. Työryhmän esityksen mukaan annettiin lakimuutos, joka parantaa yrittäjien eläketurvaa ja vähentää maksujäämien syntymistä.

KANSALLINEN IKÄOHJELMA

SAK:n edustajat osallistuivat toimintavuoden aikana Kansallisen ikäohjelman tavoitteiden edistämiseen esiintymällä seminaareissa ja tiedotustilaisuuksissa sekä kirjoittamalla puheenvuoroja eri julkaisuihin. SAK:n edunvalvonnassa ikääntyvien aseman vahvistaminen työelämässä oli toimintavuoden aikana vahvasti esillä.

TAPATURMAVAKUUTUS-, TAPATURMA- JA AMMATTITAUTI LAINSÄÄDÄNTÖ

EU-alueen vahinkoyhtiöiden kilpailulle laadittiin yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön, työmarkkinajärjestöjen ja tapaturmavakuutusjärjestelmän kanssa yhteiset riskiluokitukseen perustuvat maksuperusteet. Perusteet on suositus, jonka toimivuutta jatkossa joudutaan seuraamaan.

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti aiemmin tehdyn selvityksen perusteella vuoden 1998 loppupuolella kolmikantatyöryhmän, jonka tehtävänä on kehittää tapaturma- ja ammattitautilainsäädäntöä ottaen huomioon lainsäädännössä havaitut puutteet sekä tapahtunut kehitys työlääketeieteessä ja työolosuhteissa.

Laadukas ja tasa-arvoinen työelämä

TYÖSOPIMUSLAIN UUDISTAMINEN

Marraskuussa 1995 asetettu työsopimuslakikomitea ei saanut työtään valmiiksi sille annetussa uudessakaan määräajassa eli 30.4.1998 mennessä. Komitea sai työnsä lisäaikaa huhtikuussa annetulla kaksivaiheisella toimeksiannolla. Lyhyemmän tarkennetun toimeksiannon mukaan komitean tuli 30.9.1998 mennessä valmistella hallituksen esitys siitä, miten yleissitovia työehtosopimuksia noudattavat järjestäytymättömät työnantajat voisivat saada hyväkseen työlakien vähimmäistasosta poiketen sovitut työehtosopimusjärjestelyt. Komitea ei kuitenkaan pystynyt määräaikaan mennessä tekemään minkäänlaisia ratkaisuja ja joutui äänestämään siitä, annetaanko ylipäätään mitään hallituksen esitystä sisältävää mietintöä valtioneuvostolle. Palkansaajakeskusjärjestöjen edustajat edellyttivät ratkaisujen tekemistä komiteassa, mutta hävisivät äänestyksessä.

Palkansaajakeskusjärjestöjen ankarasta vastustuksesta huolimatta valtioneuvosto teki lokakuussa omat ratkaisunsa aikaisempien poliittisten lausumiensa pohjalta. Palkansaajajärjestöt näkivät hallituksen toiminnassa pyrkimyksen horjuttaa suomalaista korkeata järjestäytymistä ja näin heikentää siihen perustuvaa sopimusjärjestelmää ja sen toimivuutta. Järjestöt an/ostelivat hallitusta myös kolmikantaperiaatteen unohtamisesta.

Eduskunta hyväksyi myrskyisän käsittelyn jälkeen joulukuussa lakiesitykset hallituksen esittämässä muodossa. Vastaantulona palkansaajajärjestöille eduskunta antoi kuitenkin eväitä työsopimuslakikomitean jatkotyölle yleissitovien työehtosopimusten kattavuuden turvaamiseksi sekä luottamusmiesten lakisääteisten oikeuksien ja sopimusrikkomusten seuraamusjärjestelmän kehittämiseksi.

RUNSAASTI LAINVALMISTELUA

Työsopimuslakikomitea valmisti keväällä 1998 yksimielisen osamietinnön perhepoliittisista vapaista. Perhevapaiden uudistusta koskeva työsopimuslain muutos yhtenäisti perhevapaiden käyttöön liittyviä ilmoitusaikoja ja niiden laskemisajankohtia sekä lyhensi hoitajaksojen vähimmäispituuksia. Uudistus sisältää myös työntekijän oikeuden poissaoloon pakottavista perhesyistä.

Työministeriön asettama vuokratyövoiman käyttöön liittyviä epäkohtia selvittelyt kolmikantainen työryhmä sai mietintönsä useiden jatkoaikojen jälkeen valmiiksi toukokuussa 1998. SAK ja muut palkansaajien keskusjärjestöt jättivät mietintöön eriväen mielipiteen. Palkansaajien mielestä vuokratyöntekijöiden palkan, työajan ja muiden työsuhteen ehtojen tulee vastata käyttäjäyrityksen palveluksessa

olevien työntekijöiden työehtoja, ellei normaalisitovasta työehtosopimuksesta muuta johdu. Syksyllä 1998 työministeriö antoi työsopimuslakikomitean tehtäväksi selvittää, miten vuokratyön erityispiirteet mm. vähimmäistyöehtojen osalta otetaan huomioon.

Eduskunta hyväksyi marraskuussa 1998 esityksen uudesta palkkaturvalaista. Uuden lain tarkoituksena oli palkkaturvaa koskevan säännösten rakenteen selkeyttäminen ja kieliasun tarkistaminen. Tärkeimmät muutokset koskivat palkkaturvan väärinkäytön estämistä, palkkaturvan hakemista, hakemuksen määräaikaa, uuden hakemuksen tekemistä, valvontavelvollisuutta ja työnantajaa vastaan nostettavaa kannetta.

Kolmikantaisen työelämän tietosuojatyöryhmän valmistelun pohjalta hallitus antoi syyskuussa 1998 lakiesityksen yksityisyyden suojasta työelämässä. Laki sääntelee mm. työntekijän henkilötietojen ja terveydentilaa koskevien tietojen käsittelyä, työntekijöiden testaamista, geneettistä tutkimusta työhön otettaessa tai työsuhteen aikana sekä teknistä valvontaa työpaikalla.

Nykyisen henkilörekisterilain uudistava hallituksen esitys henkilötietolaista annettiin heinäkuussa eduskunnan käsiteltäväksi. EY:n tietosuojadirektiivin mukaisesti uudessa laissa määriteltiin tieto henkilön kuulumisesta ammattiliittoon arkaluontoiseksi tiedoksi, jonka käsittely oli pääsääntöisesti kiellettyä. Laki kuitenkin mahdollisti ay-jäsenyyttä koskevan tiedon käsittelyn mm. ay-liikkeen omassa toiminnassa, jäsenmaksujen perinnässä ja jäsenetujen tarjoamiseen liittyvissä toiminnoissa. SAK yhdessä muiden palkansaajakeskusjärjestöjen kautta pyrki saamaan valiokuntakäsittelyssä muutoksia lakiehdotukseen.

TYÖTURVALLISUUDEN PARANTAMINEN

SAK aloitti keskustelun työsuojelulainsäädännön saattamiseksi työelämän tarpeita vastaavaksi ja käynnisti jäsenliittojen sekä muiden palkansaajakärjestöjen ja sidosryhmien kanssa sisäisen selvittämistyön, jolla valmistauduttiin vaalien jälkeiseen mahdolliseen lainsäädännön uudistamiseen. Työturvallisuuden parantamiseksi pk-yrityksissä SAK oli mukana vaikuttamassa riskien hallintaohjelman sisältöön ja sen tunnetuksi tekemiseen.

SAK vaikutti EU:ssa ja muissa kansainvälisissä yhteisöissä (ILO, Euroopan Neuvosto) työsuojelua ja työterveyshuoltoa koskevien säännös- ja ohjelmauudistusten valmisteluun. SAK oli mukana myös useissa kansallisissa työsuojelulainsäädäntöä uudistavissa työryhmissä. Euroopan komission Suomelle antaman työturvallisuuslainsäädännön puutteellisuutta koskevan huomautuksen jälkeen SAK vaati ao. ministeriötä ryhtymään lainsäädäntömuutoksiin huomautuksen kaikista kohdista.

Eurooppalaisessa työsuojelutoiminnassa SAK osallistui EU:n kolmikantaisen valmisteluohjelman toimintaan sekä työturvallisuuden työhygienian ja työterveyshuollon neuvoo-antavan komitean työskentelyyn. Myös EU:n puheenjohtajamaiden järjestämiin merkittävimpiin työsuojelukokouksiin osallistuttiin. Lisäksi vaikutettiin EAY:n työsuojelua koskevan toimintaan ja työelämän kehittämiseen.

TYÖN KUORMITTAVUUS

Työterveyshuollon roolia työpaikkojen kuormittavuustekijöiden tunnistamisessa SAK esitti parannettavaksi. Psykkinen tekijöiden arviointimenetelmien kehittämiseksi SAK osallistui kolmikantaisen asiantuntijatyöryhmän työhön.

Työelämän tuotantorakenteiden muutoksessa syntyneiden stressin ja työuupumuksen hoitamiseksi SAK vaati ennalta ehkäisevän toiminnan parantamista STM:n työryhmissä ja neuvottelukunnissa. Psykkinen työsuojelun

lisäämiseksi osallistuttiin SAK:n sisäiseen jäsenistölle suunnattuun liitto- ja työpaikkakohtaiseen koulutukseen.

HYVIEN TYÖPAIKKAKÄYTÄNTÖJEN AIKAANSAAMINEN

Työelämän kehittämisstrategiassa oli merkittävää hyvien käytäntöjen yleistymisen. Kansallinen työelämän kehittämisohjelma tuotti niitä työorganisaatioiden alueella ja Työsuojelurahaston kehittämisavustukset tukivat niitä. SAK:n lokakuussa pidetty työympäristöseminaari nosti esiin hyviä käytäntöjä sekä työsuojelun, ympäristöasioiden, työhön vaikuttamisen että työorganisaatioiden alueella.

TYÖKYKYÄ YLLÄPITÄVÄ TOIMINTA

SAK vaikutti työkykyä ylläpitävän toiminnan kehittämiseen ja erityisesti työelämän muutosten huomioon ottamiseen siinä. Painopisteenä oli tulopoliittisessa sopimuksessa perustettujen työryhmien työskentely. Vuoden aikana valmistui tähänastisen TYKY-toiminnan arvioinnista työmarkkinaosapuolien yhteinen raportti.

Jaksamiseen ja työuupumukseen liittyvät ongelmat nousivat voimakkaasti esiin vuoden aikana. Mielenterveysongelmien ratkaisemiseksi osallistuttiin hankkeisiin, joissa selviteltiin psykososiaalisia riskejä. Samoin osallistuttiin projekteihin vammaisten ja vajaakuntoisten työolojen parantamiseksi ja työllistämiseksi.

SAK:n edustaja osallistui työbarometrin sisällön kehittämiseen ja tutkimuksen seurantaan. Työterveyshuollon kattavuuden parantamiseen vaikutettiin viranomaisten ja tutkimuslaitosten kanssa yhteistyössä. Myös työterveyshuollon toimintatapojen kehittämiseen vaikutettiin. SAK edellytti viranomaisvalvonnan tehostamista ja työsuojelutarkastajien valmiuksien lisäämistä työpaikkojen työolosuhteiden seuraamiseksi ja parantamiseksi. Myös liitto- ja työpaikkakohtaiseen työsuojelun koulutukseen osallistuttiin.

SAK osallistui työympäristöasioiden käsittelyyn EU:n toimielimissä. Työryhmissä ja komiteassa käsiteltiin erityisesti psykososiaalisia uusia riskejä sekä tuki- ja liikuntaelinsairauksia. Näihin asioihin vaikutettiin myös USA:n ja EU:n työsuojeluasiantuntijoiden tapaamisessa lokakuussa. Osallistuttiin Bilbaon työturvallisuus- ja terveysviraston työelämän ongelmien kartoitukseen ja tutkimuksen kehittämiseen. Vaikutettiin Euroopan työturvallisuus- ja terveysviraston toiminnan kehittämiseen kansallisella tasolla.

KESKUSJÄRJESTÖSOPIMUKSET

SAK:n ja PT:n yhteistoimintasopimuksesta käytiin neuvotteluja tulopoliittisen sopimuksen toimeksiannon mukaisesti. Neuvottelujen takarajana oli vuoden loppu, eikä määräajassa edetty uuteen sopimusehdotukseen. Yhteisellä päätöksellä neuvottelujen uudeksi takarajatavoitteeksi asetettiin syyskuun alku vuonna 1999

OIKEUDENMUKAISTEN PALKKAJÄRJESTELMIEN KEHITTÄMINEN

Työympäristöosasto antoi jäsenliitoille neuvontapalvelua työn vaativuuden arvioinnin sekä tulos- ja voittopalkkiojärjestelmien kehittämiseen. Siivousalan työn vaativuuden arviointijärjestelmän kehittämistyöhön liittyvä kokeilu voitiin käynnistää alan viidessä yrityksessä.

Työn vaativuuden arvioinnin seurantaryhmä TASE jatkoi toimintaansa. Ryhmän tehtävänä on mm. edistää ja seurata työarviointijärjestelmien kehittämistä ja käyttöönottoa sekä seurata samapalkkaisuutta koskevaa kansainvälistä kehitystä

ja erityisesti EU:n samapalkkaisuussäännösten toimeenpanoa. Seurantaryhmä päätti käynnistää palkkakannustavuutta ja sen tukijärjestelmää koskevan tutkimushankkeen.

Tulopoliittiseen sopimukseen liittyen tasavallan hallitus käynnisti kolmikantaisen valmistelun tulospalkkausjärjestelmien ja henkilöstörahojen kehittämiseksi. Valmistelussa painottuivat henkilöstörahojen toiminnan esteiden ja hankaluuksien kartoittaminen, rahaston jäsenten yksilöllisten valintamahdollisuuksien lisääminen sekä yrityksen ja rahaston vuorovaikutuksen sääntely.

Vuoden alussa käynnistyi Tuottavuudella tulevaisuuteen ohjelmaan sisältyvä työnorganisointitapoja ja palkitsemisjärjestelmiä koskeva tutkimushanke, jossa selvitetään, miten paikallisesti kehitetyt uusia työnorganisointitapoja tukemaan tarkoitetut palkitsemisjärjestelmät toimivat yksilö- ja yksikkötasolla.

Jäsenliittojen hallintoelinten jäsenille, toimitsijoille ja pääluottamusmiehille järjestettiin syyskuussa Tulevaisuuden palkkarakenteet - seminaari hotelli Petäyksessä Hattulassa. Seminaarissa käsiteltiin palkkarakenteiden, palkka- ja palkitsemisjärjestelmien kehityssuuntia ja esiteltiin "Motivoiva palkitseminen"-tutkimuksen tuloksia.

TYÖSSÄ KEHITTÄMISEN TURVAAMINEN

Työmarkkinoiden keskusjärjestöt tekivät yhteisen suosituksen työssäoppimisen järjestämisestä. Opetussuunnitelmien mukaisen työpaikoilla tapahtuvan työssäoppimisen kasvuun varaudutaan vuosina 1999 - 2001 suosituksen mukaan siten, että jäsenliitot selvittävät alakohtaisesti työssäoppimispaikkojen tarpeen. Työehtosopimukseen sisällytetään työssäoppimisen menettelytapaohe, jonka avulla varmistutaan siitä, ettei opiskelijoilla ole kielteisiä vaikutuksia yrityksen muun henkilöstön asemaan tai työsuhteisiin.

Koulutus- ja erorahaston sääntöjen kehittämistä varten asetettu työryhmä päätyi esittämään koulutusetuuksia koskevien määräaikaisten sääntökohtien jatkamista vuodella.

Koulutusvakuutuksen ns. toinen vaihe astui voimaan 1.8.1998. Se avasi kauan työttöminä olleille mahdollisuuden hakeutua omaehtoisesti ammatilliseen koulutukseen. Koulutusvakuutuksen kolmannen vaiheen toteuttamisessa ei tehty jatkovalmistelua SAK:n ja muiden palkansaajajärjestöjen vaatimuksista huolimatta.

Koulutusta koskevan lainsäädännön kokonaisuudistus oli toimintavuoden aikana Eduskunnan käsiteltävänä. SAK vaikutti ammatillista koulutusta ja ammatillista aikuiskoulutusta koskevien lakien sisältöön.

TASA-ARVON PARANTAMINEN TYÖSSÄ

Tupon Tasa-arvoinen työyhteisö -työryhmä käynnisti Tasa-arvoinen työyhteisö-projektin, jonka tarkoituksena oli tasa-arvon edistäminen työpaikkatasolla ja sen vaikutusten selvittäminen työpaikan ilmapiiriin, työtyytyväisyyteen ja tuottavuuteen.

SAK oli mukana positiivisia työajan joustoja koskevassa Ison-Britannian kokoamassa EU-hankkeessa. Osana ko. hanketta selvitettiin kyselyllä SAK:n jäsenten työaikaikäytännöt ja -tarpeet. Hankkeeseen liittyneessä Työajat muutoksessa -seminaarissa käsiteltiin aihetta suomalaisten ja englantilaisten kokemusten pohjalta sekä esiteltiin konkreettisia suomalaisia joustokäytäntöjä eri sektoreiden työpaikoilta.

Usealle vuodelle sijoittuva SAK:n ja yhdeksän ammattiliiton yhteinen EU NOW-työllistämishanke Omat polut -taitavat naiset toteutui ja eteni suunnitelmien mukaisesti Oulussa ja Mikkelissä. Hankkeen kohderyhmänä on vähän koulutusta, mutta pitkän työkokemuksen omaavat työttömät naiset, joille ei ole kohdennettu työllistämisen erityistoimia.

SAK:n naisten lehti Tuuli ilmestyi jälleen Osaava Nainen messuille. Lehden teemana oli EU:n vaikutus tavallisen jäsenen elämään. Kentän ja työpaikkojen sekä opistojen tarpeeseen SAK valmisti tietokonepohjaisen koulutusohjelman Avaimia tasa-arvoon, johon se sai EU-tukea. Koulutusohjelmaan koottiin yli 20 Euroopan Yhteisöjen Tuomioistuimen EYT:n tasa-arvoa koskevaa tapauskuvausta. Ohjelman tarkoituksena on lisätä jäsenten ymmärrystä EU:n tasa-arvokäsityksestä.

SAK oli tärkeä vaikuttaja EAY:n, PAY:n ja VAKL:n nais- ja tasa-arvotyössä. EAY:n naiskomitea keskittyi EU:n politiikkaan, VAKL:issa vaikutettiin YK:n ja ILO:n kautta naisten aseman parantamiseksi. PAY:n tasa-arvoryhmässä oli kokemusten vaihtoa ja yhteistä valmistelua tasa-arvoasioista. EAY:n naiskonferenssi käsitteli Madridissa kansallisia työllisyysohjelmia sekä Amsterdamin sopimuksen tasa-arvoa koskevia muutoksia. PAY valmisti uutta yhteistä pohjoismaista tasa-arvon toimintaohjelmaa.

TYÖVOIMAN KÄYTÖN PELISÄÄNTÖJEN KEHITTÄMINEN

Syksyn 1997 tulopoliittisen sopimusratkaisun myötä perustettu keskusjärjestöjen välinen työryhmä valmisti tietoaainestoa työvoiman käytöstä. Työnantajapuoli ei halunnut käsitellä työryhmässä työvoiman käytön periaatteiden kehittämiskysymyksiä. Työryhmän työn valmistuminen siirtyi vuoden 1999 puolelle.

EPÄTYYPILLISET TYÖSUHTEET EU-TASOLLA

Määräaikaisia työsuhteita koskevat Eurooppa-tason työmarkkinaosapuolten neuvottelut käynnistyivät maaliskuussa 1998. Euroopan Ammatillinen Yhteisjärjestö pyrki työnantajien järjestöjen UNICEin ja CEEP:n kanssa käydyissä neuvotteluissa saamaan aikaan puitteet määräaikaisten työsuhteiden käytölle. Tavoitteena oli mm. rajoittaa määräaikaisten sopimusten käyttöä ja varmistaa tasavertainen kohtelu. Työnantajien tavoitteena puolestaan oli määräaikaisten käytön edistäminen. Vastakkaisista tavoitteista johtuen neuvottelut osoittautuivat vaikeiksi ja ne keskeytyivät useaan otteeseen. Joulukuussa osapuolet pääsivät kompromissiratkaisuun määräaikaisten käytön sääntelyn periaatteista ja päättivät yrittää neuvottelutuloksen aikaansaamista tammikuun 1999 aikana.

MUU EU:N SÄÄDÖSVALMISTELU

Työministeriön asettama työryhmä jatkoi lähetettyjä työntekijöitä koskevan ns. komennustyödirektiivin aiheuttamien lainsäädännön muuttamistarpeiden selvittelyä. Työmarkkinaosapuolten näkemykset siitä miten muutokset tulisi tehdä olivat kaukana toisistaan. SAK edellytti, että ulkomaalaisten Suomessa tehtävässä työssä on turvattava kotimaisen työlainsäädännön ja työehtosopimusten noudattaminen. Direktiivin kansallinen voimaan saattaminen oli SAK:n mielestä toteutettava nykyisen ulkomaalaisten työntekijöiden vähimmäistyöehtoja säätelevän työehtosopimuksien yleissitovuuden pohjalta.

Pitkään valmisteltu liikkeenluovutusdirektiivin muutos tuli voimaan heinäkuussa 1998. Ammattiyhdistysliike pystyi kuitenkin vaikuttamaan, että direktiivin soveltamisalaa ei kavennettu.

Kiistelty neuvoston asetus sisämarkkinoiden toimivuudesta jäsenvaltioiden välisen tavaroiden vapaan liikkuvuuden takaamiseksi hyväksyttiin joulukuussa 1998. Euroopan ammattiyhdistysliike pystyi vaikuttamaan asetusehdotuksen sisältöön niin, että väliintulomekanismilla ei voida puuttua jäsenvaltioissa tunnustettuihin perusoikeuksiin mukaan lukien työtaistelutoimenpide- ja lakko-oikeus. SAK yhdessä muiden palkansaajakeskusjärjestöjen kanssa vaikutti aktiivisesti syntyneeseen loppuratkaisuun.

TEKNOLOGIA JA TUOTTAVUUS

Teknologian kehittämiskeskus teki vuoden aikana rahoituspäätöksiä 2,1 miljardilla markalla. Tekesin rahoituspäätöksistä 1 312 miljoonaa markkaa kohdistui yritysten tuotekehityshankkeisiin ja 832 miljoonaa markkaa yliopistojen, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten hankkeisiin. Yrityksille suuntautuneesta rahoituksesta 75 prosenttia kohdistui alle 500 työntekijän yrityksille.

Tuottavuusasioissa toiminta painottui työn organisointia, tiimityötä ja työntutkimuksia koskevaan edunvalvontaan ja neuvontatyöhön sekä koulutustilaisuuksiin. Tuottavuusasioihin liittyen osallistuttiin työntekijöiden työpaikkatason vaikutusmahdollisuuksien kehittämiseen ja laajentamiseen.

Tuottavuudella tulevaisuuteen ohjelman toisen vaiheen käynnistetyistä projekteista päättyi vuoden aikana neljä. Vuoden aikana tehtiin päätös kahden uuden projektin; Uudet työnorganisointitavat ja palkitsemisjärjestelmät sekä Tuottavuuden valmennusohjelman käynnistämisestä. Ohjelmassa ja sen projekteissa toteutetaan laajaa yhteistyötä valtiohallan, työmarkkinajärjestöjen, tutkimuslaitosten ja yritysten kesken. Ohjelman projektien tuotteista julkaistiin täydennetty ja uusittu julkaisuluettelo. Tuottavuudella tulevaisuuteen seminaari pidettiin Helsingissä joulukuussa.

Rationalisointineuvottelukunnat

SAK-TT -rationalisointineuvottelukunta vieraili syyskuussa 1998 Irlannissa ja Skotlannissa. Matkan tutustumisaiheina olivat yritystason tuottavuustyö, palkkausjärjestelmät, Irlannin työnantajien ja työntekijöiden yhteinen kumppanuusohjelma, Skotlannin yliopistojen sekä pienten ja keskisuurten yritysten yhteistyö tuottavuuden ja laadun parantamiseksi.

Neuvottelukunta järjesti vuoden aikana kaksi seminaaria. Arvot - Muutos -Tiimit ja arki - koulutuspäivä pidettiin Helsingissä maaliskuussa. Seminaarin aiheina olivat mm. arvot, laatu, prosessi- ja tiimiorganisaatiot ja tiimien palkitseminen. Tuottavuuden visiopäivät pidettiin Lahdessa toukokuussa. Päivien aiheina olivat mm. teknologia ja tuottavuus, pk-yritysten rooli, ihminen ja organisaatioiden muuttuminen sekä yritysten reagointi tulevaan.

TYÖELÄMÄN TUTKIMUS

SAK:n edustajat vaikuttivat työelämän tutkimustoiminnan painotuksiin Työsuojelurahastossa, Kansallisessa työelämän kehittämisohjelmassa, Teknologian kehittämiskeskuksessa ja Työterveyslaitoksen hallinnossa. Tutkimuspolitiikan suuntauksiin vaikutettiin Valtion tiede- ja teknologianeuvostossa sekä työministeriön tutkimuspolitiikan neuvottelukunnassa. Työelämäntutkimuksen suuntaamisesta annettiin lausuntoja mm. STM:n työsuojeluosastolle.

SAK:n edustajana Marjaana Valkonen toimi edelleen Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön puheenjohtajana. Kansainvälinen yhteistyö oli edelleen aktiivista EAY:n, ETUn ja EU:n DGV:n kanssa, viime mainitun osalta erityisesti työn organisointikysymyksissä.

Liittojen tutkimusvastaavien tapaamisia jatkettiin, samoin palkansaajakeskusjärjestöjen tutkimusvastaavien keskinäisiä kontakteja. SAK:n oma paikallisen sopimisen projekti saatettiin loppuun.

Kansainvälinen edunvalvonta

KANSAINVÄLISTEN AY- JA IHMISOIKEUKSIEN PUOLESTA TOIMIMINEN

ILO:n 86. Työkonferenssi pidettiin kesäkuussa Genevessä. Työkonferenssi hyväksyi julistuksen työelämän perusperiaatteista ja oikeuksista. Jäsenvaltiot sitoutuvat siinä kunnioittamaan työelämän ns. ihmisoikeussopimuksia ja edistämään niiden maailmanlaajuista toteuttamista.

Työelämän perusoikeuksiin kuuluvat järjestäytymisvapauden ja kollektiivisen neuvottelu-oikeuden tunnustaminen, kaiken lapsityön, pakko- ja orjatyön poistaminen sekä syrjinnän estäminen ja tasa-arvo työelämässä. Julistuksen aikaansaaminen vahvistaa ILO:n asemaa ja tehostaa järjestön toimintaa perusoikeuksien valvonnassa ja kehittämisessä. Julistuksen hyväksyminen on historiallinen askel kamppailussa sosiaalisen oikeudenmukaisuuden puolesta globaalistuvassa taloudessa.

ILO tulee seuraamaan ja arvioimaan työelämän perusoikeuksien toteuttamista niissäkin maissa, jotka eivät ole sopimuksia ratifioineet. Sosiaalilausekkeen - työelämän perusoikeuksien - sisällyttämien kansainvälisen kaupan pelisääntöihin ei ole edennyt Maailman kauppajärjestössä WTO:ssa. Julistus ja sen seurantamekanismi on ILO:n vastaus WTO:ssa käytyyn keskusteluun kansainvälisen kaupan sosiaalisesta ulottuvuudesta.

Työkonferenssissa oli käsiteltävänä myös sopimus lapsityön pahimpien muotojen kieltämisestä välittömästi. Sopimuksen aikaan saamisesta oli hyvin laaja yhteisymmärrys. Sopimus ja siihen liittyvä suositus tullaan hyväksymään kesän 1999 työkonferenssissa.

Työkonferenssi hyväksyi päätöslausuman nuorisotyöttömyydestä. Lisäksi hyväksyttiin suositus Työpaikkojen luomisen edellytykset pienissä ja keskiuurissa yrityksissä. Toimeksiantotyötä (contract labour) koskevan sopimuksen ja suosituksen käsittely oli jo vuonna 1997 erittäin vaikeata ja tällä kertaa tuloksena oli päätöslausuma, jonka mukaan asian käsittely siirrettiin viimeistään neljän vuoden kuluttua pidettävään työkonferenssiin. Asian valmistelua jatketaan mm. tekemällä selvityksiä.

KANSAINVÄLISTEN PALKANSAAJAJÄRJESTÖJEN KANSSA TOIMIMINEN

SAK antoi tukensa Vapaiden Ammattiyhdistysten Kansainvälisen Liiton VAKL:n toiminnalle eri puolilla maailmaa, lisäsi kontaktejaan VAKL:iin ja panostaan järjestön solidaarisuushankkeisiin. VAKL:n merkitys ay-liikkeen kansainvälistä yhteistoimintaa koordinoivana elimenä lisääntyi. Uuden teknologian myötä myös mahdollisuudet tähän työhön paranivat.

Taloudellisen kehityksen järjestön OECD:n yhteydessä toimivan ammattiyhdistysliikkeen neuvoa-antavan komitean TUAC:n kautta osallistuttiin mm. kansainvälisiä investointeja koskevan MAI-sopimuksen valmisteluun. OECD:ssä käydyt neuvottelut katkesivat, mutta miten tahansa niitä jatketaankin, ay-liikkeen tavoitteena on sisällyttää sopimukseen työntekijöiden perusoikeuksia ja kestävästä kehitystä koskevat ehdot.

EUROOPPA JA EAY

Suomen eduskunta päätti huhtikuussa selvällä enemmistöllä kannattaa Suomen jäsenyyttä Talous- ja rahaliitto EMU:ssa, mitä SAK oli vuoden 1997 lopulla suositellut saatuaan takuut yleissitovuuden säilymisestä ja solmittuaan sopimukset ns. puskurirahastoista.

SAK:n Eurooppa-asioihin kohdistuva vaikuttaminen kanavoitui sekä Suomen että EU:n tasolle. Kotimaassa toimittiin - yhdessä muiden palkansaajakeskusjärjestöjen kanssa valtionhallinnon piirissä toimivissa valmistelujaostoissa, asiantuntijakuulemisissa eduskunnan valiokunnissa ja käymällä julkista keskustelua. Maakunta- ja aluetasolla tapahtuva EU-toiminta oli osa SAK:laisen liikkeen arkea. Tiivis koulutusyhteistyö mm. Työväen Sivistysliiton kanssa jatkui Eurooppa-asioissa.

SAK:n pääkanava Brysselin päätöksentekoon on Euroopan Ammatillinen Yhteisjärjestö EAY. SAK:n edustajat osallistuivat EAY:n hallituksen neljään kokoukseen, järjestön valiokuntien ja työryhmien kokouksiin ja eriaiheisiin teemakonferensseihin. EAY:n suurin konferenssi vuonna 1998 oli lokakuussa Brysselissä järjestetty julkisia palveluja käsitellyt tapahtuma.

EAY:n poliittisen vaikuttamisen tärkein kohde oli Euroopan työllisyyskehitys, jota koskevat järjestön yhteisesti hyväksytyt kannanotot luovutettiin vuoden puheenjohtajamaiden Ison-Britannian ja Itävallan poliittisille johtajille ennen Cardiffin ja Wienin huippukokouksia. EAY:n vaikuttamiskanaviin liitettiin EMU:n johdosta myös Euroopan keskuspankki.

EAY:n hallitus asetti kesäkuun kokouksessa erityisen 9. edustajakokousta eli kongressia valmistelevan komitean. Sen päätehtävä oli valmistella Helsingissä 29.6. - 2.7. 1999 kokoontuvan kongressin yleispäätöslauselmaa ja Euroopan tason työmarkkinasuhteita koskevaa kannanottoa. Nämä asiakirjaluonnokset ja muut kongressiasiat olivat EAY:n käsittelyssä joulukuussa.

Euroopan työmarkkinaosapuolten eli EAY:n ja työnantajajärjestöjen UNICE:n ja CEEP:in väliset neuvottelut käynnistyivät syyskuussa, kun osapuolet alkoivat neuvotella määräaikaista työntekijöitä koskevasta sopimuksesta. Ns. sosiaalinen vuoropuhelu vilkastui etenkin sektorikohtaisesti, ja vuoden 1998 aikana syntyivät sopimukset rautatieliikenteen ja merenkulun työajoista.

Suomen valmistautuminen ensimmäiseen puheenjohtajakauteensa vuoden 1999 toisella puoliskolla oli SAK:n elimissä esillä. Puheenjohtajuus koetaan suurena vaikuttamismahdollisuutena myös ay-liikkeen piirissä.

Yhdessä STTK:n ja Akavan kanssa SAK järjesti lokakuussa Tampereella Amsterdamin sopimuksen vaikutuksia palkansaajien näkökulmasta pohtivan seminaarin.

Uudeksi ulottuvuudeksi SAK:n eurooppalaiseen ja pohjoismaiseen yhteistyöhön luotiin Pohjoisten alueitten ay-neuvosto. Neuvostossa ovat mukana Suomen, Ruotsin ja Norjan pohjoisten alueitten palkansaajajärjestöt, mikä SAK:n kohdalla merkitsee Oulun ja Lapin läänejä. Neuvosto on rekisteröity myös EAY:n alueneuvostoksi.

Pohjoismainen yhteistyö oli tiivistä vuoden 1998 aikana ja siitä on tullut tavallaan osa muuta eurooppalaista edunvalvontaa. Pohjolan Ammatillinen Yhteisjärjestö PAY toimii aktiivisesti EU-asioissa ja lähialuekysymyksissä.

Euroopan unionin talous- ja sosiaalikomitean kannanotoissa painottuivat työllisyyspolitiikka sekä talous- ja rahaliittoon liittyvät kysymykset. Talous- ja sosiaalikomitea aloitti uuden nelivuotiskautensa lokakuun alussa.

EU:N LAAJENTUMINEN JA ITÄMERIYHTEISTYÖ

Euroopan unionin neuvottelut uusien jäsenmaiden kanssa alkoivat vuoden aikana. EAY:n ohella myös Suomen ja muiden pohjoismaiden ay-järjestöt panostivat laajenemisprosessiin. Toiminnalla korostettiin Euroopan pohjoisen ulottuvuuden merkitystä ja varauduttiin siihen, että hakijamaista kokonsa ja taloudellisen merkityksensä kannalta tärkeä Puola ja Suomelle maantieteellisesti, kulttuurisesti ja elinkeinopoliittisesti tärkeä Viro saattavat lähivuosina olla EU:n jäseniä.

SAK ja Akava teettivät itälaajenemisen työmarkkinavaikutuksia käsittelevän tutkimuksen. Palkansaajajärjestöjen yhteistyötä Itämeren alueella tiivistettiin edunvalvonnan tehostamiseksi muuttuvissa olosuhteissa. Lujittuvaan yhteistyöverkostoon kuuluvat pohjoismaiden ohella pohjoisen Saksan ay-järjestöt, Baltian maiden ja Puolan keskusjärjestöt sekä Venäjältä Pietarin ja Leningradin alueen ay-federaatio. PAY:n Itämerivaliokunnan rooli yhteistoiminnassa korostui.

EU:n itälaajentumiseen tuomiin työmarkkina- ja sosiaalipoliittisiin haasteisiin vaikutettiin ulkoasiainministeriön laajentumisjaostossa, jolla on suora yhteys EU:ssa tapahtuvaan valmisteluun ja päätöksentekoon.

Perinteistä kahdenvälistä ay-toimintaa jatkettiin lähialueilla. Vuoden alussa Venäjän FNPR:n korkean tason valtuuskunta vieraili Suomen palkansaajapuheenjohtajien vieraina. Yhteistoiminta Viron ay-keskusjärjestön EAKL:in kanssa jatkui ja vuoden aikana lujitettiin kahdenvälisiä suhteita erityisesti Latvian ay-keskusjärjestö LBAS:n kanssa sekä Puolan Solidaarisuus-keskusjärjestöön.

SOLIDAARISUUSTYÖ LÄHIALUEILLA JA KEHITYSMAISSA

Lähialueyhteistyö kehittyi yhä enemmän edunvalvonnalleen suuntaan EU:n itälaajentumisen haasteiden edessä. SAK osallistui Virossa merkittävään Phare- ja Venäjän Karjalassa Tacis-hankkeeseen. Näiden lisäksi SAK:lla ja liitoilla oli useita ulkoministeriön lähialuevaroista tuettuja koulutushankkeita. Pohjoismaisten ja pohjoisen Saksan järjestöjen kanssa osallistuttiin Baltian ja Puolan ammatillisen koulutuksen kehittämishankkeeseen Phare-projektissa.

Solidaarisuushankkeita jatkettiin SASK:in kehitysyhteistyön kautta vuoden aikana. Projektien yhteistoiminta oli tiivistä mm. Indonesian ay-keskusjärjestö SBSI:n kanssa. Myös SAK:n ja SASK:in kehitysyhteistyöprojekteja Dominikaanisen tasavallan ay-keskusjärjestön kanssa tiivistettiin.

KANSAINVÄLINEN TIEDOTTAMINEN

Kansainvälisessä tiedotuksessa käytettiin vuoden alkupuolella eniten voimavaroja perusoikeuksista ja lapsityöstä tiedottamiseen. EU:n laajentumista käsittelevää tiedotusta lisättiin huomattavasti. Vuoden jälkipuoliskolla aloitettiin EAY:n edustajakokouksen tiedotuksen valmistelu yhdessä pskj-tiedottajien kanssa. EAY:n edustajakokouksen tiedotuksen tueksi tuotettiin EAY:tä käsittelevää aineistoa suomeksi.

SAK:n, liittojen ja SASK:in lapsityön vastaisella "Leikki kaukana" -kampanjalla vauhditettiin ILO:n lapsityön pahimmat muodot poistamaan pyrkivän sopimuksen neuvotteluja. Tampereella järjestettiin lapsityön vastainen konsertti, jossa kiinnitettiin aktiiviväen huomiota lapsityöongelmaan. Konsertin tuotto lahjoitettiin pesämunaksi SASK:in ja liittojen Pakistaniin suunnitteilla olevaan kyläkouluun.

EU:n laajentumiseen ja työmarkkinajärjestöjen asemaan prosessissa panostettiin myös kv-tiedotuksessa. Yhdessä STTK:n ja Akavan kanssa järjestettiin jäsenliittojen toimittajille laajentumista käsittelevä seminaari, johon osallistuivat myös EAKL:n ja talon puheenjohtajat ja tiedottajat. SAKrlaisille lehdille toimitettiin vuoden 1998 aikana kolme artikkelia "Euroopassa klo 13" -sarjaan. Ay-lehdille toimitettiin myös useita eurooppalaista ay-liikettä käsitteleviä artikkeleita.

Vuonna 1998 tuotetut aineistot:

SAK-Info -englanninkielinen tiedote neljä kertaa, EAY:n käsiesite suomenkielisenä, ETU:in toimittama EAY-esite suomen kielelle, "Eurooppalainen ay-liike muutoksessa" -artikkeli "Transfer" -lehdestä, SAK:n esittely englanninkielisenä kalvosarjana, SAK:n esittelyvideo englanninkielisenä, "Trade union news from Finland" -sähköinen artikkelipalvelu SAK:n ja 11 jäsenliiton yhteistuotantona (toim. Juhani Arto) jatkui säännöllisesti, Pskj-yhteisesite englannin- ja ranskankielisenä, SAK:n tasa-arvotyön esite englanninkielisenä.

Ay-oikeudet ja sopimusjärjestelmän ylläpito

YLEISSITOVUUDEN YLLÄPITO

Tulopoliittisessa sopimuksessa sovittiin, että keskusjärjestöt selvittävät yleissitovien työehtosopimuksien määrittelyyn ja tekniikkaan liittyvät ongelmat 30.4.1999 mennessä. Työryhmän tehtävä rajautui palkansaajajärjestöjen taholta nostettuun kolmeen ongelmaan: yleissitovan työehtosopimuksen "yleiseksi katsottavuuden" määrittelyyn liittyvään ns. 50 %:n sääntöön, julkisen sektorin yleissitovien työ- ja virkaehtosopimuksien puutteeseen sekä valtakunnallisia yrityksiä koskevien työehtosopimuksien rajoituksiin yleissitovuuden suhteen.

Työryhmä käsitteli erityisesti yleissitovien työehtosopimuksien luettelon virkamiesvalmistelua ja siihen saatavissa olevaa tilastoaineistoa, työehtosopimuksien tiedoksi saatettav uutta, eräiden työehtosopimusalojen rakennemuutoksia ja niiden vaikutuksia työehtosopimuksien soveltamisaloihin ja yleissitovuuteen.

Työryhmän työ siirtyi seuraavalle vuodelle, minkä vuoksi työmarkkinaosapuolet eivät toimeksiannon mukaan päässeet arvioimaan niitä toimenpiteitä, joihin selvityksen perusteella järjestöjen olisi pitänyt ryhtyä.

PAIKALLISEN SOPIMISEN KEHITTÄMINEN

SAK:n paikallisen sopimisen projekti saatettiin loppuun ja vuoden lopussa ilmestyi tutkimusraportti "Isäntävaltaa ja vuoropuhelua." Projektissa oli mukana seitsemän jäsenliittoa: Kunta-alan ammattiliitto, Liikealan ammattiliitto, Kemianliitto, Metallityöväen liitto, Rakennusliitto, Sähköalojen ammattiliitto ja Viestintäalan ammattiliitto, joiden kentässä tapahtuvasta paikallisesta sopimisesta saatiin kattava näkemys. Tutkimus antaa tietopohjaa paikallisen sopimistoiminnan kehittämiseksi yhdessä liittojen kanssa. SAK:n asiantuntijat osallistuivat aiheen ympärillä järjestettyihin seminaareihin sekä koulutustilaisuuksiin.

Vuosille 1998 - 1999 solmitussa tulopoliittisessa sopimuksessa päätettiin käynnistää tutkimus paikallisesta sopimisesta ja luottamushenkilöiden tehtävistä, asemasta ja niiden muutoksista. Työsuojelurahaston rahoittamana käynnistyi toukokuussa tutkimusohjelma, joka koostui neljästä osahankkeesta: Tutkimus paikallisesta sopimisesta, Työelämäsuhteet, luottamus ja työorganisaatioiden suorituskyky, Tutkimus paikallisesta sopimisesta sekä luottamushenkilöiden asemasta ja tehtävien muutoksesta, Työmarkkinajoustot ja yritysten rekrytoinnit.

Vahva SAK

SAK:N TOIMINTALINJAT VUONNA 2001

Vuoden 1997 lopulla päätetty SAK:n startegiatyö "SAK:n toimintalinjat v. 2001" eteni toimintavuoden aikana suunnitelmien mukaisesti. Maaliskuun alussa järjestetyssä "Tulevaisuusfoorumissa" pohdittiin toimintaympäristön muutossuuntia ja niihin liittyviä arvoja. Alkuvuoden kuluessa koottiin liittojen näkemyksiä tulevaisuuden muutostekijöistä ja SAK:ta koskevista tärkeistä haasteista erimuotoisten haastattelujen ja keskustelujen avulla. Myös SAK:n valiokunnat osallistuivat muutostekijöiden arviointiin. Vuoden aikana pidettiin kaksi SAK:n hallituksen kaksipäiväistä seminaaria, joissa hallitus kiteytti ympäristömuutoksia koskevat arviot ja valitsi jatkotyöstettävät strategiset ydinalueet.

JÄRJESTÖ- JA ALUETOIMINTA

Järjestötehtäviä sävytti keskustelu toiminnan kehittämisestä ja uudistumisesta. Tämän johdosta käynnistettiin useita järjestötoiminnan uudistamishankkeita. Nykyisen korkean järjestäytymisasteen säilyttämiseksi aloitettiin loppuvuodesta järjestäytymiskampanjan sisällön suunnittelutyö.

Satakuntaan ja Pohjois-Karjalaan perustettiin aluepalvelukeskukset ja valittiin aluejohtajat. Alueiden yhteistyöryhmät jatkoivat vuonna 1997 uudistuneen aluepalveluverkoston työn kehittämistä. Kehittämisen kohteena olivat aluepalvelukeskusten yhteydessä olevan toiminnan parantaminen ja liitto-yhteistyön vahvistaminen toiminnallisissa ja edunvalvonnan tehtävissä. Erityisesti kehitettiin paikallista koulutusta, radio-ohjelmia ja painatustoimintaa.

Maakuntien liittojen ja TE-keskusten edunvalvontayhteistyö parani, mutta ay-liikkeen asema ei kaikilta osin ollut tyydyttävä maakuntatason päätöksentekoeleimissä. TE-keskusten neuvottelukunnat eivät ohjeiden puuttuessa lähteneet kunnolla liikkeelle. Toimielimiin osallistuvien edustajien yhtenäistä ansionmenetysten korvausohjetta ei vaatimuksista huolimatta saatu valtion hallinnossa toteutetuksi. Loppuvuodesta käynnistyi uuden EU-ohjelmakauden alueiden ohjelmatyö. SAK:n ja TT:n välillä maakuntatason yhteistyö tiivistyi. Tavoitteena oli työllisyyttä ja elinkeinoja vahvistavan ohjelman ja hallintomenettelyn aikaansaaminen.

Vuoden suurin järjestöllinen tapahtuma oli rakennemuutosta käsittelevä ay-väen konferenssi Tampereella 9.5. ja paikallisjärjestöjen neuvottelupäivä 10.5. Paikallisjärjestöjen edustajat käsitelivät aluetoiminnan kehittämistä, rakennemuutoksen vaikutuksia ay-toimintaan ja lähestyviin eduskuntavaaleihin liittyviä toimintamuotoja jäsenistön äänestysaktiivisuuden kohottamiseksi. Neuvottelupäivään osallistui 360 osanottajaa.

Ay-väen yhteisiä vappujuhlia pidettiin 60 paikkakunnalla. Osallistujia arvioitiin tilaisuuksissa olleen noin 58 000 henkeä. Messutapahtumissa osallistuttiin alueellisesti omalla osastolla. Suurin alueellinen messutapahtuma pidettiin Jyväskylässä 27. - 29.11. Messulla kävi vieraita 21 000 ja SAK:n osastolla 3 000 - 4 000 henkilöä.

Ruotsinkielinen toiminta

Ruotsinkielinen toiminta saavutti toimintasuunnitelman mukaiset tavoitteensa. Jäsentutkimus "Ammattiyhdistysliike ruotsinkielisten jäsenten silmin" oli ensimmäinen laatuaan. Tutkimuksessa kävi ilmi, että ruotsinkielisistä jäsenistä kaksi kolmesta tulee hyvin toimeen suomen kielellä, mutta 93 % toivoo saavansa

kaiken ay-materiaalin ruotsin kielellä. Parhaana informaatiolähteenä pidettiin SAK:n Löntagaren-lehteä. Vastaajat pitivät erityisen tärkeänä, että ruotsinkielistä palvelua kehitetään edelleen. Palvelutasoa ruotsin kielellä lisättiin siten, että SAK:n tuottama materiaali on käännettiin ruotsiksi ja toimitettiin liitoille ja jäsenistölle.

Ruotsinkielinen kurssitoiminta seurasi edellisten vuosien tasoa. Kurseille osallistui 190 ay-aktiivia. Ammattikouluvierailut jatkuivat ja kevätkaudella tutustuttiin Östra Nylands Yrkesskolanin ja syyskaudella Västra Nylands Yrkesskolanin toimintaan. Nämä vierailut ovat osoittautuneet antoisiksi, kun ammattikoulut ovat saaneet suoran kontaktin opetusalojen ammattiliittojen toimitsijoihin, jotka voivat paremmin toimia koulutiedottajina ja tukea paikallisia koulutiedottajia.

Nuoret

SAK:n nuorten ZigSak-lehti uudistettiin. Uudenlainen Ay-lehti ilmestyi ensimmäisen kerran joulukuussa 1998. Lehti ilmestyy edelleen neljä kertaa vuodessa siten, että vuoden 1999 ensimmäinen lehti toteutetaan noin 100 000 kappaleen jättijakeluna ja vuoden muut numerot noin 20 000 kappaleen painoksena. Hanketta lähdettiin kehittämään hyvissä ajoin vuoden 1998 alussa ja lopulta uudistuksen mahdollisti liittojen laaja sitoutuminen siihen. Vuoden 1998 lopussa uusittiin SAK:n nuorten yleisesite

Vuoden 1998 aikana jatkettiin myös nuorten edunvalvontatavoitteiden edistämistä. Nuorisopoliittisen ohjelman pohjalta työstettiin SAK:n nuorten hallitusohjelmataavoitteet, jotka nuorisovalioakunta vahvisti syksyllä asian tiimoilta järjestetyn seminaarin jälkeen. Suunta Suomelle -seminaarissa tavoitteiden laadintaan osallistui 30 nuorta ay-aktiivia.

Toukokuussa järjestettiin Tampereella sosiaalipoliittinen seminaari, johon osallistui noin sata nuorta ympäri maan. Kahden päivän aikana käsiteltiin laajasti hyvinvointiyhteiskunnan rakenteita, historiaa sekä kurkisteltiin tulevaisuuden haasteisiin.

Nuorten toimintaryhmät jatkoivat toimintaansa aktiivisesti järjestäen sekä erikseen että yhteistyössä toisten toimintaryhmien kanssa erilaisia tapahtumia esim. Päätyö-kampanjan tiimoilta. Kv-yhteistyö jatkui vakiintuneeseen tapaan PAY:n ja EAY:n kanssa. Yhteistyötä jatkettiin myös Viron EAKL:n kanssa.

Projektit

Paikallisjärjestötoiminnan kehittämisprojekti

Paikallisjärjestötyö käynnistyi nykytilan kartoittavalla kyselytutkimuksella, jonka tavoitteena on löytää tähän päivään liittyviä toimintatehtäviä, uudistaa tarpeellisilta osin ohjeita ja sääntöjä, selvittää järjestörakenteiden uudistamistarve ja vahvistaa paikallisjärjestöjä keskeisenä paikallisena ammattiosastojen ja jäsenten yhteistyöelimenä. Projektille nimettiin ohjausryhmä.

Jäsenmikroprojekti

SAK:n hallitus päätti, että jäsenille tarjotaan jäsenetuna tietokonepakettia. Tarjouskilpailun tuloksena laitetoimittajaksi valittiin Hewlett Packard yhteistyökumppaneinaan, ICL-Data, Scribona Computer, Microsoft, Sonera, OP-Rahoitus ja Promentor Solutions. Laitetoimitukset alkoivat elokuussa ja sopimuskausi kestää tammikuun 1999 loppuun. SAK:n tietohallinto hoiti jäsenmikron tarjousvaiheen ja sopimuksen teon ja jäsenpalveluosasto huolehti

markkinoinnista ja tiedotuksesta. Jäsenmikrotarjous johti yllättävän suureen kysyntään. Vuoden loppuun mennessä jäsenmikroja tilattiin noin 12 000.

SAK:n jäsenmikroprojektiin osallistui myös ammattiin opiskelevien SAKKI ja muutamia ulkopuolisia ammattiliittoja, kuten Teknisten Liitto, Suomen Teollisuustoimihenkilöiden Liitto ja Suomen Journalistiliitto.

Pääkaupunkiprojekti

Pääkaupunki- eli pätkätyöprojekti järjesti kevätkaudella muutamia neuvontatilaisuuksia suurissa kauppakeskuksissa ja antoi pätkätyöneuvontaa neuvontapuhelimen kautta. Projektissa oli vuoden 1998 puolella mukana 11 ammattiliittoa ja ammattiin opiskelevien SAKKI ry. Kaksivuotisen projektin toiminta päättyi vuoden 1998 lopussa.

Projektin tavoitteena oli käytännön toiminnan kautta selvittää pääkaupunkiseudulle parhaiten sopivia toimintamalleja, kerätä tietoa epätyypillisistä työsuhteista ja niiden ongelmista, tehdä työsuhde- ja sosiaaliturvaa tunnetuksi ja selvittää jäsenpalvelujen kehittämistarvetta.

SAK - EAKL järjestöprojekti

Viron ammatillisen keskusjärjestön kanssa jatkettiin alueellisen yhteistyön kehittämisprojektiä. Kolmivuotisen projektin viimeisenä kohteena oli Tarton maakunta, jossa jatkettiin ay-aktiivien kouluttamista. Koulutuksen suunnittelussa ja toteutuksessa oli mukana tiiviisti Tarton yliopisto. Koulutuksen lisäksi projektin toimintoja suunnattiin tiedotustoiminnan kehittämiseen ja yhteistyön vakiinnuttamiseen työnantajien kanssa sekä yhteiskuntavaikuttamiseen Tarton alueella. Toimintavuoden lopussa päätyneeseen projektiin osallistuivat Suomen puolelta SAK:n ja jäsenliittojen lisäksi Tampereen ja Jyväskylän paikallisjärjestöt sekä Teknisten Liitto.

Työttömien ay-jäsenten tukiyhdistys - TATSI ry

TATSI järjesti yhdessä SAK:laisten ammattiliittojen kanssa 52 työttömälle suunnattua koulutustilaisuutta, joihin osallistui yhteensä 1154 työtöntä. Seurantatutkimuksen mukaan kurssilaisista työllistyi vuoden 1998 loppuun mennessä 21,5 %, ja heistä 5 % oli aloittanut joko jatko-, täydennys- tai perusopinnot. Osallistujien antaman palautteen mukaan työttömien koulutustoiminnalle on edelleenkin valtava tilaus ja tarve.

Vuoden toisella puoliskolla TATSI perusti toimipisteet Joensuuhun, Kuopioon, Tampereelle ja Turkuun alueellisen ohjaus- ja neuvontatoiminnan sekä verkostoyhteistyön kehittämiseksi. Alueverkosto toimii kiinteässä yhteistyössä SAK:n aluepalvelukeskusten sekä muiden paikallisten ammattiyhdistysorganisaatioiden kanssa.

VIESTINNÄN UUDISTAMINEN

Vuosi 1998 oli SAK:n viestinnälle haasteellinen. Hallituksen ja johtoryhmän linjausten pohjalta vuonna 1996 aloitettu viestinnän kehittämistyön kolmivuotishanke saatettiin loppuun. Tulevat eduskuntavaalit ja vuodelle 2000 ajoittuva järjestäytymiskampanja työllistivät jo kevätkauden lopulta lähtien. Ulkoisten haasteiden lisäksi kehitettiin omaa työtä ja koko henkilöstön viestintävalmiuksia.

Järjestölle hyväksyttiin vuoden päättyessä tavoitekuva ja viestintästrategia. Sen toteuttamista varten kirjoitettiin SAK:n henkilöstölle kohdistettu viestintäopas "Viestintä on edunvalvontaa". SAK otti kaikessa viestinnässään huomioon hyväksytyn tavoitekuvan ja viestintästrategian.

Ulkoinen viestintä

SAK säilytti edelleen asemansa sekä valtakunnallisessa että alueellisessa viestinnässä. Edunvalvonta-asiat pitivät SAK:n tiedotusvälineiden mielenkiinnon kohteena lähes koko vuoden. Kesälomien aikana SAK sai julkisuutta lapsityövoiman käyttöä vastustavalla kannallaan. Alueellista julkisuutta saatiin alkuvuonna eri puolilla Suomea SAK:n naistoiminnan 60-vuotistapahtumilla.

SAK:n "Kohti täystyöllisyyttä - SAK:n keskeisiä tavoitteita seuraavalle vaalikaudelle" -ohjelma ja SAK:n vastaus Keskustan Työreformiin moninaisine vaiheineen pysyivät vuoden lopulla kaikkien tiedotusvälineiden otsikoissa ja niitä käsiteltiin myös monissa radio- ja tv-ohjelmissa. Tiedotteita lähetettiin 87 kappaletta.

Viestinnässä paneuduttiin erityisesti toimittajien ja tiedotusvälineiden välinekohtaisen palvelun parantamiseen ja henkilökohtaisten yhteyksien ylläpitämiseen. Tiedotusvälineiden palveluun kuuluivat lisäksi taustatilausudet ja -aineistot, toimitusvierailut, harkiten järjestetyt tiedotustilaisuudet, hyvät tiedotteet ja jutut lehdille, haastattelut ja sähköinen verkkoviestintä.

Ohjelmat kaupallisille paikallisradioille

Ajankohtaisten työmarkkina-asioiden taustoja kuvaavat, 3 - 5 minuutin pituiset, radio-ohjelmat toimitettiin viikoittain kaikkien kaupallisten paikallisradioiden käyttöön. Ohjelmilla oli kaksi toimittajaa: SAK:n tiedottaja ja free-toimittaja. Ohjelmissa haastateltiin SAK:n johdon ja asiantuntijoiden lisäksi liittojen johtoa ja asiantuntijoita sekä luottamushenkilöitä, joskus myös ulkopuolisia henkilöitä.

Alueelliset radio-ohjelmat

SAK:n ja kunkin alueen SAK:n jäsenliittojen tuottamat, valtakunnallisten ajankohtaisten työmarkkina-asioiden taustoja kuvaavat, alueelliset radio-ohjelmat kuuluivat: Jyväskylän, Kuopion, Kymen, Mikkelin ja Vaasan alueilla. Yleisradion kanaville niistä pääsivät kansalaisradio-ohjelmoina ainoastaan Kuopion ja Mikkelin ohjelmat.

Työn syke -televisio-ohjelma

SAK:n tuottama "Työn syke" -televisio-ohjelma näkyi TV-Tampereessa ja siinä käsiteltiin työelämän kysymyksiä. Ohjelma tehtiin paikallisin ay-voimin, yhdessä TV-Tampereen kanssa.

Sähköinen verkkoviestintä

SAK:n jäsenistöstä viidesosa käytti vuoden päättyessä päivittäin tietokonetta. SAK:n internet-sivuilla vieraili noin 1 500 kävijää viikoittain. SAK:n jäsenmikrot toivat lisääntyvässä määrin sähköpostikyselyjä. Internetissä olivat saatavilla seuraavat asiat: SAK:n tiedotteet tuoreeltaan, myös vanhoja tiedotteita arkistoituna, tutkimuksien raportteja, jäsenliittojen perusesittely ja yhteystiedot, linkit koti- ja ulkomaisiin yhteistyökumppaneihin, tupo-sopimukset ja niitä kuvaavat taulukot, Palkkatyöläisen ja Löntagarenin jutut, julkaisuja, meneillään olevat kampanjat, SAK:n esittely ja asiantuntijahakemistot, ruotsin- ja englanninkieliset tiivistelmät ja artikkelit.

Jutut ammattiyhdistyslehdille

SAK teetti ammattiyhdistyslehtien käyttöön Uutistoimisto UP:llä useita artikkeleita ajankohtaisista työmarkkina-aiheista. Loppuvuodesta jutuista osan kirjoitti myös viestintätiimiin palkattu toimittaja.

Viestintäkoulutus

SAK:n ja sen jäsenliittojen johdolle, asiantuntijoille ja hallinnon jäsenille tarkoitetut, yhteistyössä MTV:n kanssa Helsingissä toteutetut, TV-esiintymiskurssit saavuttivat edelleen suurta suosiota. Kurseille osallistui 60 henkilöä. Myös ay-aktiiveille suunnatut alueelliset viestinnän koulutuskurssit olivat suosittuja. Kurseille osallistui 115 henkilöä.

Eduskuntaan pyrkiville palkansaajaehdokkaille Helsingissä järjestetyille kolmelle tv-esiintymiskurssille osallistui 28 ehdokasta. Oulussa, Kuopiossa ja Mikkelissä pidetyille tv-esiintymiskursseille heitä osallistui yhdessä muiden kurssilaisten kanssa kymmenen ehdokasta.

Messut

SAK osallistui yhdessä alueen SAK:n jäsenliittojen kanssa seuraaville messuille: Pohjanmaan suurmessut 17.4. - 19.4., Botnia-halli, Vaasa, Etelä-Karjalan kevätmessut 24.4. - 26.4., Etelä-Karjalan messukeskus, Imatra, Savon messut 30.7. - 2.8., Kuopio-halli, Lapin suurmessut 31.7. - 3.8., Lapin urheilukeskus, Rovaniemi, Osaava nainen -messut 25.9. - 27.9., Turun messukeskus, Nuoret ja Työelämä, 6.11. - 8.11., Etelä-Karjalan messukeskus, Imatra, Uraputki-messut, Jyväskylän messukeskus, Avo-messut 19.11.-21.11, Pirkkahalli, Tampere.

SAK tiedottaa -lehti

Hallinnon päätöksistä, viestinnästä ja järjestöasioista sekä yhteistyötahojen toiminnasta kertonut "Paikallisjärjestötiedote" ja edunvalvonnan ajankohtaisista asioista kertonut sekä tausta- ja perustietoja välittänyt "EVO-tiedote" yhdistettiin "SAK tiedottaa" -sisäiseksi tiedotuslehdiksi. Se ilmestyi suomenkielisenä 11 kertaa ja sen painos oli 6 000 kappaletta. Lehden kohderyhmiä olivat: SAK:n ja sen jäsenliittojen henkilöstö, SAK:n paikallisjärjestöjen hallituksen jäsenet, maakuntaryhmien jäsenet sekä SAK:n jäsenliittojen hallinnon jäsenet, Kiljavan opisto ja SAK:n jäsenliittojen opistot sekä keskeiset SAK:n yhteistyötahot.

Julkaisuutoiminta

Vuosittaisista julkaisuista ilmestyivät seuraavat:

SAK:n toimintakertomus ja tilinpäätös 1997, Ammattiyhdistyskalenteri 1998, Taskulämmin/Tilastotietoja 1998, Tilastotietoja 1998, SAK:n puhelinmuistio 1998, Työmarkkinailmasto, Ammatilla eteenpäin.

Muita julkaisuja

SAK:n 15. edustajakokouksen pöytäkirja, Kilpailu ja laadukkaat kuljetukset - SAK:n kuljetusalojen neuvottelukunnan puheenvuoro, Itsepalvelusta palvelu - SAK:n palvelualojen neuvottelukunnan puheenvuoro, Jakaako rakennemuutos suomalaiset selviytyjiin ja häviäjiin?, Isäntävaltaa ja vuoropuhelua - Paikallinen sopiminen Suomen työpaikoilla Pätkätyön ABC-opas, Unelma tasa-arvosta -SAK:n naistoiminta 60 vuotta, Kohdataan ammattiliitossa -järjestäytymisesite, Väkevää painomustetta palkansaajan puolella -palkansaajalehtiesite, Viestintä on edunvalvontaa -viestintäopas henkilöstölle.

Eduskuntavaaliaineistot

Kohti täystyöllisyyttä - SAK:n keskeisiä tavoitteita seuraavalle vaalikaudelle,
Kohti täystyöllisyyttä - ehdokasaineisto kansanedustajaehdokkaille.

Julkaisusarjat

SAK:n julkaisusarjat saivat kevätkaudelta lähtien uuden ilmeen ja niiden toimittaminen vastuutettiin viestintätiimissä yhdelle tiedottajalle. Niitä ilmestyi kuusi sarjaa: Puheenvuoro, Taloustieto, Tutkimustieto, Työelämä tieto, Ekonomifakta, Reports.

Tutkimukset

Kansalaisten työmarkkinoita ja ammattiyhdistysliikettä koskevia mielipiteitä kysyttiin keväällä ja syksyllä Suomen Gallupin kanssa toteutetuilla Työmarkkinailmasto-tutkimuksilla. Ne julkistettiin Helsingissä ja niistä tehtiin aluepalvelukeskuksille omat alueelliset ajot ja esittelyaineistot alueellista julkistusta varten. SAK:ta viestijänä tutkittiin Taloustutkimus Oy:n viestintätutkimuksessa.

Palkansaajalehtien yhteistyö

SAK:n hallitus antoi SAK:n jäsenliitoille lehtietusuosituksen ja Uutistoimisto UP-suosituksen. Lisäksi liittoja kehoitettiin palkansaajalehtityössä ottamaan huomioon erityisesti luottamushenkilöt ja heidän tiedontarpeensa. SAK suosittelee lisäksi käynnistettäväksi ammattiosastokohtaisia levikkiprojekteja. SAK järjesti myös yhdessä palkansaajalehtien kanssa lehdistäin SAK:laisen luottamushenkilöstön median käyttökoulutuksen. Koulutuksen tavoitteena oli edistää lehtien levikkityötä ja rohkaista luottamushenkilöitä hyödyntämään tehtävissään erilaisia tiedotusvälineitä, erityisesti palkansaajalehtiä.

Alueellisen toiminnan kehittäminen

SAK:n Lapin Aluepalvelutoimisto yhdessä Lapin alueella vaikuttavien ammattiliittojen kanssa järjesti SAK:n Edunvalvontaviikon 26.10 - 1.11.1998. Viikon tavoitteena oli nostaa SAK:n arvostusta alueella, vaikuttaa työehtosopimusten noudattamiseen, kiinnittää huomiota työntekijäin työssäselyviytymiseen ja työpaikkaorganisaatioiden toimintaan, vastustaa harmaata taloutta ja epätervettä aliurakointia.

Viikon aikana tehtiin useita satoja työpaikkakäyntejä aktiivien, ammattiliittojohtajien- ja toimitsijoiden voimin ja järjestettiin kymmeniä iltatilaisuuksia. Viikko päättyi SAK päiviin, joihin osallistui n. 600 lappilaista liittojen jäsentä. Viikon tavoitteet toteutuivat odotusten mukaisesti. Liittojohtajien ja toimitsijoiden jalkautuminen työntekijöiden keskuuteen koettiin työntekijöiden taholta erittäin myönteiseksi.

Yhteiskuntavaikuttaminen

SAK aloitti yhteiskuntavaikuttamisen projektin vuonna 1994. Useat tilaisuudet mm. eduskuntaryhmille, eduskunnan valiokunnille, ryhmäkanslioille, hallituksen ministereille ja avustajakunnalle sekä puolueitoimistoille ovat jokavuotisia tapahtumia. Tapaamisten teemoina olivat ajankohtaiset edunvalvontakysymykset. Vuoden lopulla suurimpien puolueiden eduskuntaryhmille järjestetyissä tapaamisissa esiteltiin SAK:n keskeisiä tavoitteita seuraavalle vaalikaudelle.

Yhteiskuntavaikuttamisen kehittämisprojekti

Toimintavuoden alussa SAK käynnisti yhteiskuntavaikuttamisen kehittämisprojektin, jonka tehtävänä oli SAK:n valmistautuminen vuoden 1999 eduskuntavaaleihin ja hallituksen vaihdokseen. Projektin tavoitteiksi määriteltiin: palkansaajien äänestysaktiivisuuden lisääminen, palkansaajaehdokkaiden tukeminen, koko SAK:laisen ay-liikkeen mukaansaanti aktivointityöhön, hallitusohjelmaan vaikuttaminen, SAK:n omien tavoitteiden nosto julkisuuteen, yhteiskuntasuhteiden vahvistaminen.

SAK:n jäsenliittojen jäsenet äänestävät tutkimusten mukaan laiskemmin kuin useimmat muut väestöryhmät. SAK:n oman jäsentutkimuksen mukaan syksyllä 1998 ilmoitti ainoastaan 52 prosenttia jäsenistöstä aikovansa varmasti äänestää kevään 1999 eduskuntavaaleissa, kun vielä vuoden 1995 eduskuntavaalien alla 72 prosenttia SAK:laisista ilmoitti äänestävänsä. Projektin tärkeimpänä tehtävänä oli valmistella aineistoa, jolla palkansaajien äänestysaktiivisuuteen voitaisiin vaikuttaa. Aktivointitoimien tärkein kohde oli SAK:laiset ay-aktiivit, joiden työn tukemiseksi valmisteltiin luottamushenkilöaineisto, juliste, esite ja tarra. Koko jäsenistön herättelemiseksi valmisteltiin lehti- ja tv-mainoksia.

Toimintavuoden syksyllä valmisteltiin SAK:n keskeisiä tavoitteita tulevalle vaalikaudelle. "Kohti täystyöllisyyttä" -asiakirjassa määriteltiin SAK:n tulevat tavoitteet. Täystyöllisyys -tavoitteen lisäksi ohjelmassa painottuu kestävä talouskasvun tärkeys, sopimusyhteiskunnan merkitys, palkkatyön merkitys toimeentulon turvaajana sekä henkilöstön osaamiseen ja jaksamiseen liittyvät kysymykset. Varsinainen hallitusohjelmataavoitteiden valmistelu aloitettiin joulukuussa.

Syksyllä tehtiin myös eduskuntavaaliehdokkaille tarkoitettu aineisto. Lähes kaikki asetetut ehdokkaat tilasivat ehdokasaineiston. Lisäksi aloitettiin "Työssä saa viihtyä - eväitä jaksamiseen" -aineiston valmistelu.

SAK:N TALOUDELLISEN JA TOIMINNALLISEN ASEMAN ARVIO

SAK:n talousvaliokunta on laatinut selvityksen "SAK:n ja sen jäsenliittojen taloudellisen aseman turvaamisesta". Selvitystä hyödynnetään SAK:n strategiatyöryhmän työssä.

Henkilöstön kehittäminen

Henkilöstön kehittämis- ja työkyvyn ylläpitämistoimintaa toteutettiin henkilöstösuunnitelman mukaisesti. Henkilöstötiimin voimavaroja lisättiin henkilöstöpalvelujen kehittämisen johdosta. Henkilöstötilinpäätöksen laatimiseen tähtäävä kehitystyö aloitettiin.

Henkilöstöön sovellettavaa, uutta työnarviointiin perustuvaa palkkausjärjestelmää rakennettiin työnkuvausten laatimisineen ja pisteytyksineen. Järjestelmän käyttöönotto toteutuu keväällä 1999. Järjestelmä helpottaa sekä luo edellytyksiä töiden sisällölliseen kehittämiseen.

Sisäinen koulutus

Tietoyhteiskunnan merkitys SAK:n sisäisen koulutuksen kehittämisessä korostui. Osana SAK:n strategiatyötä käynnistettiin Kiljavan opiston ja koko koulutusjärjestelmän kehittämistyö.

Paikallisen koulutuksen kehittämisestä (Paiko-hanke) tehtiin väliraportti. Paiko-hankkeen ensimmäisenä osana päätettiin toteuttaa Uuden ajan ay-koulu. Ay-koulun suunnittelu eteni toimintavuoden aikana loppusuoralle.

Aluevaikuttaja- koulutuskokonaisuuden toteuttamista jatkettiin Kiljavan opiston kanssa suurlääneittäin. Tavoitteena on antaa liittojen aluetoimitsijoille ja maakuntaryhmien jäsenille perustiedot ohjelmapohjaisesta aluepolitiikasta.

Työmarkkinaosapuolten EU:n rakennerahastojen hyödyntämiseen liittyvä koulutus "Ideasta hankkeeksi" saatettiin loppuun. Siihen saatiin rahoitusta EU:n tavoiteohjelmista 4 ja 6. Koulutuksen aikana tavoitettiin noin 250 työmarkkinatoimijaa eri puolilla maata ja monet yritykset lähtivät mukaan henkilöstön kehittämishankkeisiin. Erillisenä palkansaajajärjestöjen sosiaalirahastohankkeena tuotettiin luottamusmiehille kirjanen, jonka avulla he voivat työpaikoillaan käydä keskustelua kehittämishankkeiden käynnistämisestä.

Trains-projekti

Kaksivuotinen Trains-projekti saatettiin loppuun. Projektin tarkoituksena oli kehittää ammattiliittojen henkilökunnan tietoverkoissa toimimista ja tietoyhteiskuntaan liittyvien ilmiöiden ja kehityssuuntien tuntemusta, jotta heillä olisi kykyä selvittää muuttuvista työhaasteista tietoyhteiskunnassa. Projektin vetäjänä toimi ETUCO ja se sai osan rahoituksesta EU:n Leonardo da Vinci-ohjelmasta.

SAK:n kulttuurirahasto

SAK:n kulttuurirahastolle tuli hakemuksia 202 kpl. Apurahoja myönnettiin yhteensä 32 ja niistä suunnattiin neljä harrastajaryhmille ja 28 kpl yksityisille harrastajille. Kulttuurirahaston pääoma on 1 644 330,23 mk ja jaettavien apurahojen yhteissumma oli 100 000 mk.

SAK:n koulutiedotus

Koulutiedottamista jatkettiin ja se kohdennettiin opinto-ohjaajiin peruskouluissa, lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa ja ammattikorkeakouluissa, peruskoulujen ja lukioiden historian ja yhteiskuntaopin opettajiin, ammatillisten oppilaitosten työmarkkina-asioita opettaviin opettajiin sekä aikuiskoulutuskeskusten rehtoreihin ja opettajiin. SAK järjesti koulutusta kaikille em. ryhmille niistä aiheista, joita kukin kohderyhmä oli toivonut. Näihin tapahtumiin osallistui lähes 600 opettajaa ja rehtoria.

Mainitulla koulutuksella SAK:n toimintaa ja tavoitteita tehtiin tunnetuksi, jaettiin materiaalia opettajien opetuskäyttöön. Tapahtumista kirjoitettiin runsaasti opettajien lehdissä ja yhteistyökontakteja syntyi opettajiin alueellisen ja paikallisen koulun ja työelämän yhteistyön tarpeisiin. Säännöt Peliin -videon levitys jatkui aktiivisesti koko vuoden ja videosta otettiin lisäpainoksia. Työssäoppiminen nousi syyskauden koulutustapahtumien johtavaksi teemaksi.

Jäsentutkimukset

Vuoden aikana toteutettiin kolme jäsenkyselyä. Postikyselyiden kohteena oli 2000 liittojen jäsenrekistereistä poimittua jäsentä. Vuodesta 1992 lähtien tehdyillä kyselyillä seurataan jäsenten työmarkkina-aseman kehitystä ja mielipiteitä ajankohtaisista työmarkkinapoliittisista asioista. Tammi-helmikuun kysely kartoitti SAK:laisten arvoja ja käsityksiä sukupuolten tasa-arvosta. Maalis-huhtikuussa

tehty kysely liittyi SAK:n kumppanuuteen Ison-Britannian TUC:n sukupuolta ja joustavia työaikoja kartoittavaan projektiin. Kyselyllä selvitettiin SAK:laisten mielipiteitä nykyisistä työajoistaan sekä työaikatoiveita. Syyskuun kysely painottui tuleviin eduskuntavaaleihin. Lisäksi kartoitettiin tulos- ja voittopalkkiojärjestelmien yleisyyttä ja toimivuutta sekä yleisemmällä tasolla jäsenten suhtautumista mm. optiojärjestelyihin ja verotukseen.

Tasa-arvokoulutus

Tasa-arvokoulutuksessa tehtiin yhteistyötä ay-opistojen, TSL:n ja liittojen kanssa. Kiljavan opiston, Kunta-alan opiston ja SAK:n yhteishanke Kanava - kasvavat naiset vaikuttavat - toteutettiin tammi-lokakuussa. Tähän naisten monimuotoiseen koulutusohjelmaan osallistui 22 naista kymmenestä eri ammattiliitosta.

Vuoden alussa valmistunut tietokoneavusteinen tasa-arvokoulutusohjelma "Avaimia tasa-arvoon" saatettiin käyttöön ay-opistoilla. Sen tavoitteena on edistää läpäisyperiaatteen toteutumista kaikessa ay-koulutuksessa.

Yhteistyössä SAK:n kehittämiskeskuksen kanssa toteutettiin maaliskuussa kaksipäiväinen henkilöstökoulutus "Oikeudenmukaisuus arjessa". Koulutuspäiville osallistui 22 henkilöä eri liitoista. Lisäksi liitoille annettiin vuoden aikana tarpeen mukaan konsultti- ja koulutusapua tasa-arvoasioissa. Yhteistyössä alettiin kerätä liittojen ja työpaikkojen hyvien tasa-arvokäytäntöjen tietoa sekä tasa-arvon edistämisen esteitä.

60 vuotta SAK:laisten naisten toimintaa

Helmikuussa tuli kuluneeksi 60 vuotta siitä, kun SAK:hon nimettiin viisijäseninen naisjaosto. Merkkivuotta juhlistettiin järjestämällä juhlavastaanotto sidosryhmille sekä tasa-arvovaliokunnan juhlaillallinen. Alueellisia juhlia vietettiin kevään aikana Tampereella, Oulussa ja Mikkelissä. Näihin tilaisuuksiin osallistui keskimäärin sata vierasta kuhunkin. Juhlavuoden julkaisussa "Unelma tasa-arvosta" kuvataan naisten aseman kehitystä 60 vuoden aikana ja tulevaisuuden haasteita.

PALKKATYÖLÄINEN

Palkkatyöläinen kävi 1998 läpi ehkä 69-vuotisen historiansa suurimman muutoksen. Lehden ilmestymistä harvennettiin kertaan kuukaudessa, sen sisältö ja toimituspolitiikka suunniteltiin uudestaan, koko ulkoasu muutettiin, kirjavainoa vaihdettiin ja värikkyyttä lisättiin. Välttääkseen päällekkäisyyttä, lehti luopui lähes kokonaan työmarkkinoiden päivittäisuutisten raportoinnista ja siirtyi taustoittavaksi, lähinnä SAK:laista työelämää käsitteleväksi lehdeksi.

Palkkatyöläisen sisältökonsepti jaettiin kolmeen suurempaan lohkoon, ajassa liikkuviin faktajuttuihin, joita konkretisoitiin työpaikkahaastatteluin, jokaista numeroa leimanneisiin teemasivuihin ja monipuolisesti kansainvälisiä aytapahtumia seuraaviin sähkötyylillä toimitettuihin ulkomaansivuihin. Koko vuoden julkaistiin myös työttömyyttä käsittelevää henkilöhaastattelua ja takasivulla opastettiin lukijoita hyödyntämään internetiä työelämän kysymyksissä. Palkkatyöläiselle määriteltiin ensimmäistä kertaa kuvapolitiikka. Kuvan asemaa korostettiin erilaisista töistä kertoneella ensimmäisen aukeaman kuvareportaasilla.

Palkkatyöläinen ilmestyi 10 numerona, joista ensimmäinen 3.2. ja viimeinen 8.12. Lehti painettiin Sanomaprintissä Forssassa keskimäärin 36-sivuisena ja kokonaan nelivärisenä. Toimituksessa työskenteli kaksi toimittajaa. Suuri osa lehden sisällöstä saatiin myös internetiin. Levikki säilyi entisensuuruisena, noin 29 500:na. Vuoden lopussa ilmoitushankinta siirrettiin ostopalveluksi.

LÖNTAGAREN

Löntagaren uudistui vuoden alusta. Syksyllä 1997 käynnistetty uudistustyö muutti lehden niin graafisesti kuin sisällöllisestikin joka on nyt kokonaisuudessaan nelivärinen tabloid.

Siirtyminen joka toinen viikko ilmestyvästä lehdestä kymmenen kertaa vuodessa ilmestyvään kuukausijulkaisuun edellytti täydellistä sisältöuudistusta. Reportaasit ja kommentoivat dokumentit ovat nyt lehden sisällön tärkeimmät ja merkittävimmät jutut. Jäsenlehtiluonne edellytti jäsenhaastatteluja ja jäsenliittoesittelyjä. Suomenruotsalaisuus kuvastuu kulttuuriseurannassa, kommenteissa sekä väittelyissä.

Toimintakauden kymmenen numeroa olivat 28—40-sivuisia. Kokonaissivumäärä nousi 340:een. Levikissä ei tapahtunut suurempaa muutosta. Vuoden lopussa levikki oli noin 22 500 kpl. Eniten tilauksia oli KTV:llä (7 600), seuraavina olivat Metalli (5 200) ja Kemianliitto (1 400).

Talous- ja sisäiset palvelutoiminnot

TALOUSASIAAT

Tulos

Tilivuoden tulos oli rahastosiirtojen ja varausten muutosten jälkeen 7,9 milj. markkaa ylijäämäinen. Edellisen vuoden tilinpäätös päättyi 8,6 milj. markan ylijäämään, joten tulos oli 0,6 milj. markkaa edellisvuotta huonompi. Henkilöstökulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 1,9 milj. markkaa. Toimintakulujen nettokasvu oli 1,2 milj. markkaa. Jäsenmaksutuotoilla ei katettu kokonaan varsinaisen toiminnan kulujäämää, erotus oli 0,9 milj. markkaa.

Jäsenmaksutuotto

Jäsenmaksutuotot kasvoivat 1,1 milj. markalla ja olivat 65,0 milj. markkaa. Tuottoon sisältyy 0,6 milj. markkaa vuodelle 1997 kuuluvia jäsenmaksuja, joten tosiasiallisesti jäsenmaksutulo toteutui edelliseen vuoteen verrattuna samansuuruisena.

Sijoitukset

Sijoitusten kate oli 11,1 milj. markkaa. Kate kasvoi 1,0 milj. markkaa.

TILINPÄÄTÖS

SAK RY:N TALOUS

Taloudellinen tulos

Keskusjärjestön tilikauden tulos oli rahastosiirtojen ja varausten muutosten jälkeen 7,9 Mmk ylijäämäinen.

SAK:n tuotot ja kulut
kehittyivät seuraavasti:

	tp. 1998 Mmk	tp. 1997 Mmk	Ero Mmk	muutos %
VARSINAINEN TOIMINTA				
Toimintatuotot	5,8	7,9	2,1	-27
Henkilöstökulut	-37,9	-36,0	1,9	5
Toimintakulut	-29,1	-30,0	-0,9	-3
Jäsenmaksukulut	-4,7	-4,7	0	0
Vars. toiminnan kulujäämä	-65,9	-62,8	3,1	5
 Sijoitusten kate	 11,1	 10,1	 -1,0	 10
 Jäsenmaksutuotot	 65,0	 63,9	 -1,1	 2
Rahoitustuotot ja -kulut	0,5	0,6	0,1	-17
 Koko na istuotto jäämä	 10,7	 11,8	 1,1	 -9

Toimintatuotot alenivat 2,1 Mmk edellisvuoteen verrattuna. Vuosi 1997 oli SAK 90 juhluvuosi. SAK 90 -juhlaulkaisun ilmoitustuotot ja lahjoitukset SAK:n kulttuurirahastoon sekä EU:n rahoitus EMU-projektiin lisäsivät poikkeuksellisesti vuoden 1997 toimintatuottoja.

Henkilöstökulut nousivat edellisvuoteen verrattuna 1,9 Mmk. Eläkevakuutusmaksujen kasvu ja palkankorotukset (tammikuussa 1998) nostivat henkilöstökuluja. Henkilöstökuluja pienensi eläkevastuuvelan aleneminen 0,5 Mmk.

Toimintakulut alenivat 3 % eli 0,9 Mmk verrattuna edelliseen vuoteen. SAK 90-vuotisjuhlatapahtumat ja EMU-projektin kulut lisäsivät vuoden 1997 toimintakuluja. Toisaalta vuonna 1998 tapahtuneet kertaluonteiset projektit lisäsivät toimintakuluja verrattuna edelliseen vuoteen.

Varsinaisen toiminnan kulujäämä kasvoi 5 % eli 3,1 Mmk vuoteen 1997 verrattuna.

Sijoitusten kate nousi 10 % eli 1 Mmk.

Jäsenmaksutuotot toteutuivat tilinpäätöksessä 2 % eli 1,1 Mmk edellistä vuotta suurempana. Vuodelle 1997 kuuluvia jäsenmaksutuottoja kirjautui 0,6 Mmk vuodelle 1998.

Korkokuluja ei ollut.

SAK:n tase-erät kehittyivät seuraavasti:

	tp. 1998 Mmk	tp. 1997 Mmk	Ero	Muutos %
VASTAAVAA				
Käyttöom. ja muut pitkäaik. sijoitukset	203,3	182,1	21,2	12
Rahoitusomaisuus	34,7	44,2	-9,5	-21
	238,0	226,3	11,7	5
VASTATTAVAA				
Oma pääoma	215,8	207,9	7,9	4
Varaukset	1,6	1,3	0,3	23
Vieras pääoma, pitkäaikainen	6,7	7,1	-0,4	-6
Vieras pääoma, lyhytaikainen	13,9	10,0	3,9	39
	238,0	226,3	11,7	5

Käyttöomaisuuden ja muiden pitkäaikaisten sijoitusten kasvuun vaikuttivat mm. VVO yhtymä Oy:n osakkeiden ja UP-Uutispalvelu Oy:n osakkeiden ostot (yhteensä 0,8 Mmk). Rahastosijoituksia tehtiin 6 Mmk:lla. Vakuutuslaskelmia lisättiin Henki-Sampoon ja Vakuutusyhtiö Pohjolaan (yhteensä 10,3 Mmk). KOP:n vastuudebenttuurilaina 1 Mmk erääntyi maksettavaksi. Meritan pankkitilisiirto uudistettiin.

Rahoitusomaisuudesta osa siirtyi sijoitusomaisuudeksi.

Oma pääoma lisääntyi tilikauden ylijäämän (7,9 Mmk) verran.

Tehtiin 0,8 Mmk:n edustajakokousvaraus.

Pitkäaikainen vieras pääoma pieneni eläkevastuuvelan muutoksen (0,5 Mmk) johdosta.

Henkilöstö

SAK:n palveluksessa oli 31.12.1998 henkilöstöä seuraavasti:

	1998	1997
Vakinaisessa työsuhteessa	131	126
Määräaikaisessa työsuhteessa	6	6
Opintovapaalla	0	1
Työvapaalla	0	4
Hoitovapaalla	2	0
Yhteensä	139	137

Enemmistöosakkeet

SAK omistaa osake-enemmistön seuraavista kiinteistöosakeyhtiöistä:

	Osuus os.po:sta
Hakaniemen Merikiinteistö Oy	51,5 %
KOy Pajalantie 19 (Järvenpää)	100,0 %
KOy Sarviniitynkatu 4 (Kerava)	100,0 %
KOy Laurinkatu 41 (Lohja)	69,0 %

Tilikauden tulos

SAK:n tilikauden tulos		8 275 139,36
Rahastosiirrot		
Lahjoitukset kulttuurirahastoon	-2 000,00	
Kulttuurirahastoon siirretään - kulttuurirahaston pääomalle hyvitettävä laskennallinen		
6 %:n korko	-92 569,80	
Kulttuurirahastosta katetaan		
- jaetut avustukset	103 500,00	8 930,20
Varausten muutos		
Edustajakokousvarauksen lisäys		-800 000,00
Varauslaidon ja järjestötyöprojektiin/vähen.		7 584 069,56
SAK:n tilikauden ylijäämä		

Ehdotus ylijäämän käytöstä

Ylijäämä ehdotetaan liitettäväksi omaan pääomaan siten, että käyttörahastoon siirretään 5 000 000 mk ja pääomaan 2 984 069,56 mk.

TULOSLASKELMA 1.1.-31.12.1998**VARSINAINEN TOIMINTA**

	1998	1997
Tuotot		
Toimintatuotot	2 319 858,55	3 713 796,63
Lehtituotot	2 382 847,48	2 396 667,95
Valtionavut	688 478,41	757 636,67
Muut tuotot	427 917,70	1 032 294,00
	5 819 102,14	7 900 395,25
Kulut		
Henkilöstökulut		
Palkat	-25 488 932,31	-23 855 352,29
Henkilösivukulut	-12 486 917,15	-12 184 059,81
	-37 975 849,46	-36 039 412,10
Vuokra- ja vastikekulut	-1 994 896,34	-1 764 295,64
Järjestökulut	-5 157 118,93	-4 331 545,66
Materiaalikulut	-4 986 833,86	-4 808 078,71
Ulkopuoliset palvelut	-7 482 483,98	-8 114 800,82
Jäsenmaksukulut	-4 673 900,16	-4 677 452,83
Muut toimintakulut	-9 495 606,48	-10 964 343,96
Kulut yhteensä	-71 766 689,21	-70 699 929,72
Vars. toiminnan kulujaämä	-65 947 587,07	-62 799 534,47

SIJOITUKSET

Tuotot		
Osinko- ja osuuskorkotuotot	62 163,00	12 097,00
Korkotuotot pitkäaik. sij.	7 338 198,61	7 010 449,95
Vuokratuotot	6 278 365,26	6 007 250,92
Muut sijoitustuotot	271 931,75	0,00
	13 950 658,62	13 029 797,87
Kulut		
Yhtiövastikekulut	-2 770 595,30	-2 802 951,15
Muut sijoituskulut	-42 454,25	-144 702,70
Poistot sijoituksista	0,00	0,00
*	-2 813 049,55	•2 947 653,85
Sijoitukset yhteensä	11 137 609,07	10 082 144,02
Kulujaämä	-54 809 978,00	-52 717 390,45

VARAINHANKINTA

Tuotot		
Jäsenmaksutuotot	64 971 282,56	63 896 758,20
Muut varainhankinnan tuotot	0,00	842 343,90
·	64 971 282,56	64 739 102,10
 Kulut	 0,00	 -842 343,90
 Varainhankinta yhteensä	 64 971 282,56	 63 896 758,20
 Tuottojäämä	 10 161 304,56	 11 179 367,75

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Korkotuotot rah.omaisuudesta	551 765,14	664 569,46
Korkokulut	-2 941,94	-2 415,76
·	548 823,20	662 153,70
 Kokonaistuottojäämä	 10 710 127,76	 11 841 521,45
 POISTOT	 -2 434 988,40	 -2 305 517,89
 TILIKAUDEN TULOS	 8 275 139,36	 9 536 003,56
 Vapaaeht. varausten lisäys	-800 000,00	-800 000,00
Vapaaeht. varausten vähennys	500 000,00	0,00
 Kulttuurirahaston rahastosiirrot	 8 930,20	 -219 525,30
 Tilikauden ylijäämä	 7 984 069,56	 8 516 478,26

TASE 31.12.1998**1998****1997****VASTAAVAA****KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄ-
AIKAISET SJOITUKSET**

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

713 803,49

669 304,74

Muut pitkävaikutteiset menot

57 434,15

231 371,49

771 237,64

900 676,23

Aineelliset hyödykkeet

Rakennukset ja rakennelmat

540 000,98

562 501,02

Koneet ja kalusto

4 594 532,84

4 386 078,36

5134 533,82

4 948 579,38

Käyttöom.arvopap. ja muut pitkäaik. sij

Käyttöomaisuusosakkeet

12 566 697,49

12 338 961,74

Muut osakkeet ja osuudet

47 815 235,81

41 052 735,81

Lainasaamiset

8 036 960,71

7 810 116,72

Joukkovelkakirja- ym.sijoituksel

128 974 356,64

115 001 465,27

197 393 250,65

176 203 279,54

RAHOITUSOMAISUUS

Saamiset

Myyntisaamiset

1 565 992,00

1 497 238,30

Siirtosaamiset

6 819 689,88

8 021 761,84

Jäsenmaksusaamiset

16 500 000,00

16 000 000,00

Muut saamiset

161 562,10

164 386,90

25 047 243,98

25 683 387,04

Rahat ja pankkisaamiset

9 646 086,28

18 527 721,70

VASTAAVAA YHTEENSÄ**237 992 352,37****226 263 643,89**

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Pääoma	195 095 578,72	191 579 100,46
Rahastot		
Kulttuurirahasto	1 635 400,03	1 644 330,23
Käyttörahoasto	11 089 231,40	6 089 231,40
Ylijäämä	7 984 069,56	8 516 478,26
Oma pääoma yhteensä	215 804 279,71	207 829 140,35

VARAUKSET

Vapaaehtoiset varaukset	1 600 000,00	1 300 000,00
-------------------------	--------------	--------------

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen		
Eläkevastuuvelka	6 670 376,00	7 121 900,00
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	2 120 000,00	123 900,00
Ostovelat	2 998 620,53	1 365 987,55
Siirtovelat	8 799 076,13	8 598 745,73
.	13 917 696,66	10 088 633,28
Vieras pääoma yhteensä	20 588 072,66	17 210 533,28
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	237 992 352,37	226 339 673,63

1. RAHOITUSLASKELMA

	1998 (1.000 mk)	1997 (1.000 mk)
Vars. toiminnan kulujäämä	-65 948	-62 800
Sijoitusten tuotot ja kulut	11 138	10 082
Varainhankinta	64 971	63 897
Rahoitustuotot ja -kulut	549	662
Satunnaiset kulut	0	0
Tulorahoitus	10 710	11 841
Lyhytaikaiset saamiset, lisäys/vähennys	636	-472
Korottomat lyhytaik. velat, lisäys	3 905	573
Toiminnan aih. rahavarojen muutos	15 251	11 942
Investoinnit ja sijoitukset		
Käyttöomaisuushankinnat	-2 673	-2 775
Käyttöomaisuusosakkeiden ostot	-229	-172
Sijoitusomaisuusosakkeiden ostot	-6 762	-1 674
Tehdyt muut sijoitukset	-43 998	-27 825
Käyttöomaisuuden myynnit	182	21
Osakkeiden myynnit	1	112
Sijoitusten myynnit	30 025	8 965
Lainasaamisten lisäys/vähennys	-227	110
Rahojen muutos ennen lainojen muutosta	-8 430	-11 296
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-452	-193
Rahojen ja pankkisaam. vähennys	-8 882	-11 489
Tarkistus:		
Rahat ja pankkisaamiset 31.12.1998/1997	9 646	18 528
Rahat ja pankkisaamiset 1.1.1998/1997	-18 528	-30 017
Rahojen ja pankkisaamisten muutos	•8 882	-11 489

2. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

2.1 Valtion avustukset

SAK:n varsinaiseen toimintaan liittyvät valtionavut on esitetty varsinaisen toiminnan tuotoissa.

Valtionavut ovat seuraavat:

	1998	1997
Ammattiyhdistysarkisto	360 447,00	378 346,00
Lähialuevaltionapu	0,00	28 958,18
Luottamusmiestiedustelu	143 155,00	100 000,00
Pätkätyöprojekti	0,00	250 332,49
Ideasta hankkeeksi proj. 4	96 827,14	0,00
Ideasta hankkeeksi proj. 6	88 049,27	0,00
Yhteensä	688 478,41	757 636,67

2.2. Muut tuotot

EU:lta saadut avustukset:

	1998	1997
EMU-projekti	123 575,00	494 300,00
EU/DG X	0,00	31 581,90
BQF-projekti/Phare	0,00	26 544,40
Phare/CITUB	10137,10	0,00
Ideasta hankkeeksi proj. 4	88 319,35	0,00
Ideasta hankkeeksi proj. 6	88 049,25	0,00
Baltic Qualification Forum	29 431,40	0,00
Trains-projekti	57 328,60	0,00
EU/TUC-seminaari	29 077,00	0,00
	425 917,70	552 426,30
Työsuojelurahasto/työmarkkinaopas	0,00	242 917,70
lahjoitukset Kulttuurirahastoon	2 000,00	231 950,00
Ay-arkisto/KSR ry/apuraha	0,00	5 000,00
	2 000,00	479 867,70

2.3. Henkilöstökulut

Maksetut palkat ja palkkiot

	1998	1997
Palkat	26 642 771,89	25 241 470,78
Järjestökuluihin sisältyvät ansionmenetyskorvaukset ja palkkiot	178 745,53	151 502,69
Ostettuihin palveluihin sisält. palkkiot	1 025 458,12	860 045,27
Yhteensä	27 846 975,54	26 253 018,74

Henkilösivukulut

Eläkkeet	640 138,86	647 170,80
Eläkevastuun muutos	-451 524,00	-193 151,00
TEL-eläkevakuutusmaksut	7 478 483,28	7 696 756,44
Muut henkilösivukulut	4 911 074,41	4 045 563,57
Yhteensä	12 578 172,55	12 196 339,81

Järjestökuluihin sisältyvät muul henkilösivukulut	7 149,71	6 060,06
Ulkopuolisiin palveluihin sisältyvä muut henkilösivukulut	40 625,05	34 401,81
Yhteensä	47 774,76	40 461,87

Henkilösivukulut yhteensä	12 625 947,31	12 236 801,68
----------------------------------	----------------------	----------------------

Luontaisetujen raha-arvo verotusarvon mukaan yhteensä	917 407,28	828 915,70
--	-------------------	-------------------

2.4 Vuokra- ja vastikekuiujen erittely

	1998	1997
Huoneistovuokrakulut	419 098,57	425 015,38
Hoitovastikkeet	1 294 711,04	1 266 509,30
Rahoitusvastikkeet	3 745,80	19 284,64
Leasingvuokrat	47 480,93	53 486,32
Suoravuokraus, koneet	229 860,00	0,00
Yhteensä	1 994 896,34	1 764 295,64

2.5 Poistot

Käyttöomaisuuden poistoperuste:

Aineettomat oikeudet: 5 vuoden tasapoisto

Muut pitkävaikutteiset menot: 3 vuoden tasapoisto (atk-koulutus)

Rakennukset: 4 % jäännösarvosta

Koneet ja kalusto: 30 % jäännösarvosta

	1998	1997
Aineettomista oikeuksista	269 474,06	228 395,14
Muista pitkävaikutteisista menoista	173 937,34	173 937,34
Rakennuksista ja rakennelmista	22 500,04	23 437,54
Koneista ja kalustosta	1 969 076,96	1 879 747,87
Poistot käyttöomaisuudesta yht.	2 434 988,40	2 305 517,89

Tilikauden poistot yhteensä	2 434 988,40	2 305 517,89
------------------------------------	---------------------	---------------------

3. TASEEN LIITETIEDOT

3.1. Käyttöomaisuuden ja muiden pitkävaikutteisten menojen muutokset

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Rakennukset	Koneet ja kalusto
H-meno 1.1.	669 304,74	231 371,49	562 501,02	4 386 078,36
Lisäys	313 972,81	0,00	0,00	2 359 271,44
Vähennys	0,00	0,00	0,00	-181 740,00
Tilikauden poistot	-269 474,06	-173 937,34	-22 500,04	-1 969 076,96
H-meno 31.12.	713 803,49	57 434,15	540 000,98	4 594 532,84

3.2. Osakeomistus

Käyttöomaisuusosakkeet ja osuudet

Yhtiön nimi	Lukumäärä	Omistusosuus %	Nimellis-arvo	Kirjanpito-arvo
Hakaniemen Merikiinteistö	1900	15,7%	1 900 000,00	7 765 864,95
Piiritoimistot				3 810 888,76
Muut käyttöom. osakkeet				783 807,38
Puhelinosaakkeet				206 136,40
Yhteensä				12 566 697,49

Muut osakkeet ja osuudet (pitkäaikaiset sijoitukset):

Yhtiön nimi	Lukumäärä	Omistusosuus %	Nimellis-arvo	Kirjanpito-arvo
Hakaniemen Merikiinteistö Oy	4 341	35,8 %	4 341 000,00	10 954 184,52
Koy Pajalantie 19 Järvenpää	20 320	100,0%	20 320 000,00	15 920 000,00
Koy Itäkeskuksen Maamerkki	936	27,7 %	4 680,00	7 460 000,00
Koy Sarviniitynkatu 4, Kerava	2 000	100,0%	4 000 000,00	3 000 000,00
Koy Laurinkatu 41, Lohja	1 794	69,0 %	4 680,00	1 000 000,00
Rahastosijoitukset				6 000 000,00
Muut osakkeet yhteensä				3 481 051,29
Yhteensä				47 815 235,81

3.3. Rakennuksen verotusarvo

Sakinmaja

1998

287 136,00

1997

283 576,00

3.4. Pitkäaikaiset lainasaamiset

SAK:n koulutussäätiö	4 785 367,10	4 785 367,10
Muut	3 251 593,61	3 024 749,62
Yhteensä	8 036 960,71	7 810 116,72
V. 1998 erääntyvät	0,00	-110 000,00
V. 1999 tai myöhemmin eräänt. osuus	8 036 960,71	7 700 116,72

3.5. Oman pääoman muutokset

Pääoma 1.1.1998	191 579 100,46	182 611 185,53
Tilikauden 1997 ylijäämästä	3 516 478,26	8 967 914,93
Pääoma 31.12.1998	195 095 578,72	191 579 100,46
Rahastot		
Kulttuurirahasto 1.1.1998	1 644 330,23	1 424 804,93
Lisäys	94 569,80	325 025,30
Vähennys	-103 500,00	-105 500,00
Yhteensä	1 635 400,03	1 644 330,23
 Käyttörahoasto 1.1.1998	6 089 231,40	1 089 231,40
Lisäys tilikauden 1997 ylijäämästä	5 000 000,00	5 000 000,00
Vähennys	0,00	0,00
Yhteensä	11 089 231,40	6 089 231,40
Rahastot yhteensä	12 724 631,43	7 733 561,63
 Tilikauden ylijäämä	7 984 069,56	8 516 478,26
Oma pääoma yhteensä	215 804 279,71	207 829 140,35

3.6. Vapaaehtoisten varausten muutokset

Edustajakokousvaraus 1.1.	800 000,00	0,00
Lisäys	800 000,00	800 000,00
Vähennys	0,00	0,00
Edustajakokousvaraus 31.12.	1 600 000,00	800 000,00
 Varaus tiedotus- ja järjestötyöprojektiin	500 000,00	500 000,00
Lisäys	0,00	500 000,00
Vähennys	-500 000,00	-500 000,00
Varaus tiedotus- ja järjestötyöprojektiin 31.12.	0,00	500 000,00

Vapaaehtoiset varaukset yhteensä **1 600 000,00** **1 300 000,00**

3.7. Pitkäaikainen vieras pääoma

	1998	1997
Eläkevastuuvelka 1.1.	7 121 900,00	7 315 051,00
Muutos	-451 524,00	-193 151,00
Eläkevastuuvelka 31.12.	6 670 376,00	7 121 900,00

3.8. Vastuusitoumukset

	1998	1997
Muiden puolesta		
Takaukset	2 000 000,00	2 250 000,00

3.9. Muut vastuut

v. 1999 erääntyvät leasing-maksut	43 731,28	51 423,56
Myöhemmin erääntyvät leasing-maksut	163 617,40	22 782,68

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista:

Tuloslaskelma, Tase, Tase-erittely, Pääkirja, Päiväkirja, Osto- ja myyntireskoritrs

Helsinki 8. päivänä maaliskuuta 1999

Jari Hirsimäki
Pekka Lahti
Matti Lahti
Juhani Hynönen
Timo Lahti
Sami Lahti
Juhani Heino
Kauko Lehtinen
Kari Vartiainen
Raimo Kuitila
Jukka Ropponen
Pekka Nieminen

Samuel Tammola
Pekka Lahti
Pekka Nieminen
Sami Lahti
Pekka Lahti
Pekka Lahti
Pekka Lahti
Pekka Lahti
Pekka Lahti
Pekka Lahti

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpito-tavan mukaisesti.
Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 19. päivänä maaliskuuta 1999

Tilintarkastusrengas Oy

Tapio Luoma, HTM

TILINTARKASTUSKERTOMUS

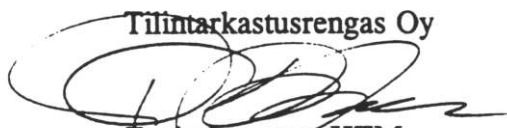
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n valtuustolle

Olemme tarkastaneet Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1998. Hallituksen ja talouspäällikön allekirjoittama tilinpäätös sisältää tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten ja muiden tilivelvollisten toiminnan lainmukaisuutta yhdistyslain säännösten perusteella.

Lausuntona esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot keskusjärjestön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille ja muille tilivelvollisille tarkastamaltamme tilivuodelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on yhdistyslain mukainen.

Helsingissä maaliskuun 19. päivänä 1999

Tilintarkastusrengas Oy

Tapio Luoma, HTM

TILINTARKASTUSLAUSUNTO

Kansallisarkiston Ammattiyhdistysarkistolle myöntämä valtionapu 358 820,70 markkaa vuodelle 1998 on käytetty myöntämisperusteiden mukaisesti.

Helsingissä . /S maaliskuuta 1999

Tilintarkastusrengas Oy

Tapio Luoma, HTM

Tarkastustoimikunnan lausunto
valtuuston kevätkokoukselle 7.- 8.5.1999

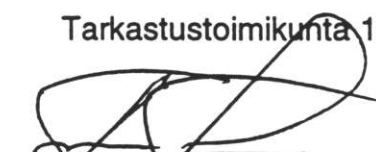
Tarkastustoimikunta on perehtynyt Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n toimintaan ja tilinpäätökseen vuodelta 1998 sekä tarkastanut tilinpäätökseen sisältyvän hallituksen ehdotuksen ylijäämän käytöstä.

SAK:n toiminta vuodelta 1998 on noudattanut toimintasuunnitelmaa ja pysynyt talousarvion asettamissa puitteissa. Varsinaisen toiminnan kulujäämä toteutui vuodelta 1998 edustajakokouksen hyväksymän taloussuunnitelman tasoisena. Myös rahoituksessa saavutettiin edustajakokouksen hyväksymät tavoitteet.

Lausuntona toteamme, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot SAK:n toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta ja ehdotamme tilintarkastuskertomukseen viitaten, että tilinpäätös vahvistetaan ja että hallituksen jäsenille ja muille tilivelvollisille myönnetään vastuuvapaus vuodelta 1998.

Tilinpäätökseen sisältyvä ehdotus ylijäämän käytöstä käyttörahastosiirtoineen on yhdistyslain ja sääntöjen mukainen.

Tarkastustoimikunta 19.3.1999

Jorma Höök
puheenjohtaja

Ahti Alho

Eila Hakanen

Veijo Tomperi

Jouni Syrjänen
sihteeri

Marja-Liisa Falin

Pekka Kokkonen

SISÄISET PALVELUT

Toimiston työtapojen suunnitelmallisuuteen ja resurssien käyttöön kiinnitettiin tehostettua huomiota. Työrutiineja kehitettiin ja toimiston painoautomaatti uusittiin. Postinkäsittelyn välineistöä vaihdettiin. Digitaalisen postimaksukoneen käyttöönotto tuli välttämättömäksi, sillä posti siirtyy asteittain linjasiirrin hoidettavaan järjestelmään.

Yhteystietorekisteriä kehitettiin edelleen, jotta tulevat uudet jakeluryhmät ja niiden ryhmittelyt voidaan paremmin hyödyntää. Myös varastokirjanpitoa kehitettiin.

Palvelusopimuksien osalta käytiin tarkistus- ja vertailuneuvotteluja. Matkapalvelusopimus uudistettiin. Rautatieliikenteen tarjoamia mahdollisuuksia vertailtiin muuhun matkustukseen ja maksutapoja täsmennettiin. Lentoliikenteen alennusmahdollisuuksia selvitettiin. Telealan sopimuksia tarkistettiin. Puhelinvaihteen osalta varmistettiin, että sen ohjelmistotaso on vaadittua korkeampi, joten vuosi 2000 ei tuo ongelmia.

Lehtikatsaus tuotettiin edelleen päivittäin. Erikoiskatsauksia ilmestyi aiheista: työelämän muuttuminen, työaikakeskustelut, tasa-arvo, koulutus, työssajaksaminen ja johtaminen.

Toimitilojen osalta aulatilaa kohennettiin ja nelivuotissuunnitelman mukaisesti aloitettiin huoneiden sisustaminen nykyvaatimuksia paremmin vastaavaksi. Keskustoimiston työhuoneitten tarve oli edelleen suuri johtuen lähinnä uusista projekteista. Kiinteistön tilavaihtoehtoja tutkittiin ja kokeiltiin työskentelyä toimiston ulkopuolella.

Hakaniemen Merikiinteistön uudistusprojekti "Kunnianosoitus suomalaiselle työlle" eteni suunnitellun aikataulun mukaisesti. Asemakaavamuutoksen osalta hakemus ympäristöministeriöön lähti joulukuussa. Uudistusprojektissa päätavoitteena on Metallitalon pääsisääkäynnin uudistaminen ja talon yhteinen kulunvalvonta. Kiinteistön lukituksen muutostyöt ja kulunvalvontaan liittyvät parannukset saatiin päätökseen kevään aikana.

Tietohallinto

Tietotekniikkayhteistyö liittojen kanssa keskittyi SAKnet-tietoverkon palveluihin ja tekniseen kehittämiseen. SAKnet:n yhteisiä tietoturvaperiaatteita varten perustettu tietoturvaryhmä sai suunnitelman valmiiksi vuoden lopulla. Tietoturva-asioista kerättiin tietoa mm. asiantuntijaluennoilta SAKnet-tilaisuuksissa.

Kuljetusalojen liittojen kanssa kartoitettiin Merikiinteistön tietoverkkotarpeet vuoden 2000 alusta, jolloin liitot muuttavat Merihotellin tiloihin. Kartoitusraportin laati konsulttityönä Sonera.

SAK:n aluetoimistojen vanhimpia vuonna 1993 ohutethernetillä kaapeloituja SAKnet-lähiverkkoja alettiin uusimaan parikaapeli-verkoiksi. Joensuun SAK:n aluepalvelukeskukseen teetettiin parikaapeliverkko, johon tuli mukaan AKT:n sekä Puu- ja erityisalojen liiton aluetoimistot sekä TATSI ry, Porin aluetoimisto otti käyttöön modeemiyhteyden.

Tammikuussa SAKnet-ryhmän vieraina kävivät Ruotsin LO:n jäsenmikroprojektin vastuuhenkilöt. Ruotsin LO:n hankkeen innoittamana ja liittojen kannustamana tehtiin esitys talousosastolle SAK:n oman jäsenmikrohankkeen käynnistämisestä tarjouskilpailulla. Tarjoukset käsiteltiin, tarkennettiin ja karsittiin SAKnet-ryhmässä. Sopimukset hyväksyttiin 9.6.1998 SAK:n hallituksessa, jolloin hanke siirtyi SAK:n

johtoryhmän tekemällä jäsenmikroprojekti-päätöksellä SAK:n jäsenpalveluosaston vastuulle.

SAKnet:n intranet-palvelin hankittiin ja asennettiin käyttökuntoon huhtikuussa, sen käyttöönotto viivästyi jäsenmikroprojektin vuoksi ja web-sivujen tekeminen alkoi vasta kesäkuussa ulkopuolisen työn avulla. Nämä sisäiset web-sivut ylläpidettiin SAK:ssa, liittojen omaa ylläpitoa kokeiltiin IAU:n kanssa.

Jäsenrakennetilastot vuodelta 1997 tehtiin 15 liitolle, joiden jäsenrekisterit ylläpitää Leonia. Liiton omilla palvelimilla olevista Benefect-järjestelmistä tilastotietoja ei vielä saatu.

Yhteystietorekisterit siirrettiin Paradox-tietokannasta Oracle-tietokantaan. Värillisen materiaalin verkkotulostusta ja kopiointia tehostamaan hankittiin vuoden lopulla verkkoon liitettävä värikopiojärjestelmä.

HENKILÖSTÖPOLITIikka

Henkilöstö

Vuoden lopussa SAK:n palveluksessa oli 139 henkilöä, joista työvapaalla 2. Lisäksi osa-aikaisessa työsuhteessa oli kaksi piiritoimistojen siivoojaa. Eläkkeellä oli 30 ja perhe-eläkettä sai 8 henkilöä.

Kokonaistoimintojen johto

Puheenjohtaja Lauri Ihalainen
Puheenjohtajan sihteeri Marianne Uuskoski
Hallituksen varapuheenjohtaja Pekka Ahmavaara
Johtajan sihteeri Arja Lindstedt
Kehittämispäällikkö Marjaana Valkonen
Hallinnon sihteeri Auli Alander
Kehittämiskonsultti Mauri Lundén
Virkailija Erja Aaltonen

Yhteiskuntapoliittinen osasto

Osastopäällikkö Petti Parmanne
Osastosihteeri Kaija Pitkonen
Apulaisosastopäällikkö Raimo Kärkkäinen
Ekonomisti Peter J Boldt
Sosiaalipoliittinen sihteeri Mirja Janérus
Työvoima- ja koulutuspoliittinen sihteeri Jari-Pekka Jyrkänne
Sosiaalipoliittinen sihteeri Kaija Kallinen
Tilastosihteeri Terttu Laitala
Ekonomisti Erkki Laukkanen
Sosiaalipoliittinen sihteeri Aarne Lehtonen
Ekonomisti Ismo Luimula
Lakimies Janne Metsämäki
Sosiaalipoliittinen sihteeri Sinikka Näätsaari
Ekonomisti Helena Pentti
Suunnittelija Matti Viitanen
Sihteeri Ulla Honkanen
Sihteeri Leena Isokääntä
Sihteeri Tuula Kourunen
Sihteeri Jaana Seppänen

Työympäristöosasto

Osastopäällikkö Kirsti Palanko-Laaka
Apulaisosastopäällikkö Matti Kopperi
Osastosihtööri Kirsi Sainio
Tutkimussihtööri Jyrki Helin
Lakimies Timo Koskinen
Lakimies Katja Lehto
Teknologiasihtööri Antti Mattila
Tasa-arvosihtööri Riitta Partinen
Työympäristösihtööri Raili Perimäki
Lakimies Jorma Rusanen
Lakimies Arjo Suonperä
Lakimies Olavi Sulkunen
Yhteistoimintasihtööri Pentti Vainio
Virkailija Eva Fager
Sihtööri Merike Ottosson
Virkailija Kaisa Sember
Sihtööri Tuula Suojanen

Kansainvälinen osasto

Johtaja Tuulikki Kannisto
Osastosihtööri Eeva Juntunen
Apulaisosastopäällikkö Turo Bergman
Informaatikko Helena Hämäläinen
Tiedottaja Hilka Jukarainen
Eurooppasihtööri Markku Jääskeläinen
Virkailija Tarja Kaukovaara
Sihtööri Eveliina Latvatalo

Brysselin toimisto

Johtaja Heikki Pohja
Sihtööri Aila Seppälä

Jäsenpalveluosasto

Osastopäällikkö Eero Heinäluoma
Osastosihtööri Anitta Leikos

Viestintä

Tiedottaja Sari Aalto-Matturi
Tiedottaja Kirsti Kekkonen-Montonen
Tiedottaja Riitta Juntunen
Toimittaja Pirjo Pajunen
Sihtööri Orvokki Virtanen

Järjestöasiat

Järjestöpäällikkö Pekka Sarkkinen
Sihtööri Heli Härkönen
Ruotsinkielinen sihtööri Christer Björkstrand
Projektisihtööri Janne Puumi
Toimitsija Timo Roppola
Nuorisosihtööri Eija Tanninen
Oppisopimusharjoittelija Petri Mustakallio
Virkailija Riitta Kulmala
Virkailija Marjo Mäki-Paavola

Virkailija Hannele Ugur
Vs. virkailija Riina Nyberg

Koulutus ja tutkimus

Suunnittelija Marja Erkkilä
Projektisihteeri Sirpa Ilola
Koulutussuunnittelija Aulikki Liukko
Koulutussihteeri Eine Mikkonen
Koulutussuunnittelija Reijo Päivärinta
Koulutussuunnittelija Hannu Rosengren
Sihteeri Pirjo Vainio
Sihteeri Auli Keskinen

Aluepalvelukeskukset

SAK:n Ahvenanmaan aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Kurt Gustafsson

SAK:n Etelä-Savon aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Paula Kivivuori-Meri
Toimistonhoitaja Helvi Teppo

SAK:n Hämeen aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Teuvo Pernu
Toimistonhoitaja Kirsti Bister
Siivooja Liisa Kuisma

SAK:n Keski-Suomen aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Raimo Salpakoski
Toimistonhoitaja Irma Leinonen

SAK:n Kymen aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Pentti Immonen
Toimistonhoitaja Leila Oderma

SAK:n Lapin aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Matti Huttunen
Toimistonhoitaja Maisa Kaasinen
Siivooja Annikki Palosaari

SAK:n Pohjanmaan aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Raija Kuusisto
Toimistonhoitaja Tarja Lyttinen

SAK:n Pohjois-Karjalan aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Pertti O. Hyvönen

SAK:n Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Seppo Partinen
Toimistonhoitaja Sisko Kanninen
Siivooja-toimistovahtimestari Ritva Kantola
Puhelinvaihteenhoitaja Riitta-Liisa Ojuva

SAK:n Pohjois-Savon aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Raimo Laulainen
Toimistonhoitaja Helga Vanttinen
Siivoja Heidi Matilainen
Vs. siivooja Inga Pirskanen

SAK:n Satakunnan aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Kari Koskinen

SAK:n Varsinais-Suomen aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Seppo Ansamaa
Toimistonhoitaja Raija Raittio

Palkkatyöläinen

Päätoimittaja Eero Kosonen
Toimitussihteeri Aino Pietarinen

Löntagaren

Chefredaktör Hans Jern
Virkailija Marja-Leena Hakkarainen-Kaitajärvi
Sihteeri Marjut Vainio

Talous- ja sisäisten palvelujen osasto

Osastopäällikkö Mikko Paiho
Osastosihteeri Irma Tornberg
Apulaisosastopäällikkö Anneli Roine
Tietohallintopäällikkö Maija Karimaa
Atk-erikoissuunnittelija Tarja Majamäki
Autonkuljettaja Esko Peura
ATK-suunnittelija Toivo Pudas
Henkilöstösihteeri Ritva Virolainen
Kassanhoitaja Paula Asikainen
Tekstinkäsittelijä Leila Hartonen
Vahtimestari Pentti Honko
Vastaava Virkailija Leena Hännikäinen
Virkailija Irmeli Kivivuori
Virkailija Tiina Laitinen
Virkailija Leila Vääntinen
Henkilöstöhallintosihteeri Ritva Laitinen
Henkilöstövirkailla Vuokko Lähtenmäki
Pääkirjanpitäjä Raija Mankinen
Palveluneuvoja Sari Mäkelä
Virkailija Tiina Näslindh-Viljamaa
Vahtimestari Jouko Räsänen
Kirjanpitäjä Ulla Sakko
Projektisihteeri Anja Savolainen
Emäntä Arja Valkama
Atk-yhteyshenkilö Ulla Vettenranta
Siivooja Anne Jouhilahti
Siivooja Marjatta Piirainen
Siivooja Kaija Viinikka
Siivooja Anja Värtinen

Ammattiyhdistysarkisto

Arkistonhoitaja Pekka Kalliokoski
Arkistovirkailija Nina Kanter

Yt-neuvotteluyhdistys

Yt-neuvottelukuntaan kuuluivat vuonna 1998 työnantajan (3) edustajina Lauri Ihalainen (Pekka Ahmavaara), Eero Heinäluoma (Pertti Parmanne), Mikko Paiho (Kirsti Palanko-Laaka) ja henkilöstön edustajina (4) Jorma Rusanen (Aino Pietarinen), Christer Björkstrand (Eine Mikkonen), Jouko Räsänen (Eva Fager) ja Nina Kanter (Vuokko Lähteenmäki). Työsuojeluvaltuutetulla oli oikeus osallistua kokouksiin. Puheenjohtajuusvuoro oli henkilöstön edustajilla.

Työpaikkatoimikunta

SAK:n henkilökunnan valitsemaan 13-jäseniseen työpaikkatoimikuntaan kuuluivat puheenjohtaja Riitta Kulmala, sihteeri Jaana Seppänen ja taloudenhoitaja Pirjo Vainio, muina jäseninä Raija Mankinen, Pentti Honko, Matti Lumijärvi, Timo Koskinen, Jorma Rusanen, Birgitta Suorsa (30.4.1998 saakka), Ulla Vettenranta (24.8.1998 lähtien) ja Paula Kivivuori-Meri. Lisäksi työpaikkatoimikuntaan valittiin kirjastonhoitajiksi: Toivo Pudas, Leila Hartonen, Helena Hämäläinen, Sari Aalto-Matturi ja Vuokko Lähteenmäki. Liikuntasiihteeriksi: Eva Fager ja Matti Viitanen (työsuojeluvaltuutettu). Kulttuurisiihteeriksi: Auli Keskinen, Tiina Laitinen ja Hannu Rosengren ja solidaarisuussiihteeriksi Terttu Laitala. Lisäksi kokouksiin kutsuttiin luottamusmiehet, varaluottamusmiehet, työsuojeluvaltuutetut ja yt-neuvottelukunnan jäsenet.

Työpaikkatoimikunta järjesti SAK:n henkilökunnalle ja heidän perheenjäsenilleen monipuolista kulttuuri- ja liikuntatoimintaa. Työpaikkakirjaston kirjauutuuksista on kerrottu työpaikkatoimikunta-foorumissa ja ne on myös luetteloitu SAK:n kirjat -tietokantaan.

JÄSENYKSET JA OSAKUUDET

Yhdistykset

Allianssi ry
Eurooppalainen Suomi ry
Lomaliitto ry
Palkansaajajalehdet - Löntagartidningarna
Pale ry
Perhelomat ry
Pohjola-Norden ry
Solaris-Lomat ry
Suomalaisen työn liitto ry
Suomen Ammattiliittojen Lomajärjestö SAL ry
Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASK ry
Suomen Ammattitaito-Skill Finland ry
Suomen Mielenterveysseura ry
Suomen Pakolaisapu ry
Suomen YK-liitto ry
Tietotekniikan Liitto ry
Taksvärkki ry
Työterveyden Edistämisyhdistys ry
Työväen Keskusmuseoyhdistys ry
Työväen Sivistysliitto ry
Palkansaajien Tutkimuslaitoksen Kannatusyhdistys ry
Työväenperinne ry

Säätiöt

Ammattienedistämislaitoksen Säätiö rs
Asuntosäätiö rs
Kansan Sivistysrahaston Säätiö rs
Kuntoutustoiminnan Tutkimussäätiö rs
SAK:n koulutussäätiö rs

Osakeyhtiöt

Itäkeskuksen Huipputoimistot Oy
Järjestöpalvelut Oy
Suomen Viestintärahoitus Oy
UP-Uutispalvelu Oy
Työväen Akatemian Kannatusosakeyhtö
VVO-yhtymä

Kiinteistöyhtiöt

Hakaniemen Merikiinteistö Oy
Ki-Oy Itäkeskuksen Maamerkki
Ki-Oy Laurinkatu 41, Lohja
Ki-Oy Pajalantie 19, Järvenpää
Ki-Oy Sarviniitynkatu 4, Kerava
Ki-Oy Otsonkulma
Ki-Oy Tuunaantupa

Osuuskunnat

Osuuskunta Suomen Messut
Osuuskunta Tradeka-yhtymä
Kaunispään Huolto-osuuskunta
Osuusliike Elanto

Kansainväliset ammatilliset järjestöt

Euroopan ammatillinen yhteisjärjestö EAY
Pohjolan ammatillinen yhteisjärjestö PAY
OECD:n ay-liikkeen neuvoa-antava komitea
TUAC

Vapaiden ammattiyhdistysten kansainvälinen liitto VAKL

HALLINTOELIMET

SAK:n valtuuston jäsenet ja varajäsenet

Valtuuston puheenjohtajat

Riskilä Jouni	KTV
Karjalainen-Huusko Ritva	Liikeala
Vimpari Leena	Teva

Auto- ja konekaupan toimihenkilöliitto ry

Kaikkonen Sirkka-Liisa	Törmälehto Aimo
	Helenius Antti

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry

Bruce Esa	Turunen Kari
	Inkala Lauri
Jokikokko Esko	Takkinen Venho
	Ylihukka Kauko
Pitkälä Esa	Marjamaa Raimo
	Saarela Pertti
Rönni Tero	Ruotsalainen Pentti
	Vierto Paavo
Tomperi Veijo	Kilpeläinen Antero
	Koskinen Juhani

Hotelli- ja Ravintolahenkilökunnan Liitto HRHL ry

Kontula Anita

Lehvonen Tuula

Roos Merja

Miikkulainen Osmo

Miettinen Lauri

Pyötsiä Susanna

Mäkeläinen Tarja

Nuutinen Siiri

Voittonen Timo

Poikela Hilkka

Heino Eino-Pekka

Nurmela Marjatta

Tähtinen Birgit

Oksanen Markku

Toiviainen Ritva

Karjalainen Valpu

Rask Liisa

Palomäki Pirkko-Liisa

Ilmailualan Unioni ry

Päivänen Osmo

Grundström Juha

Winter Kari

Kemianliitto r.y.

Jäppinen Kari

Kleemola Pasi

Vallin Harri

Olin Inkeri

Kangasoja Marja-Liisa

Laakso Leila

Elovaara Orvokki

Hyyti Kristiina

Ilo Auli

Korhonen Tauno

Aalto Ilmo

Rikkonen Markku

Kiinteistötyöntekijäin Liitto ry

Räty Veikko

Salovaara Seija

Ristilä Ritva

Leppäkangas Sisko

Katila Olavi

Kunta-alan ammattiliitto ry

Elovaara Jorma

Paju Pirkko

Vyyryläinen Marja

Harjula Mauri

Hirvikallio Martta

Järvinen Juha

Heikkinen Asta

Väisänen Juhani

Mulari Raija

Höök Jorma

Naukkarinen Teuvo

Lehtonen Juhani

Jakonen Raimo

Toikkanen Taina

Solatie Aino

Järvinen Klaus

Seppänen Merja

Ruoholahti Pauli

Keskinen Kalevi

Liikamaa Reijo

Varonen Leena

Leppälä Anna-Kaarina

Mikkonen Matti

Ruohonen Tuula

Myllymäki Mauri

Seuna Sari

Törmänen Jouko

Pihlapuro Pentti

Lepistö Pekka

Saramäki Terttu

Salmivuori Maija

Puhilas Airi

Latva-Korpela Keijo

Suonpää Irma

Siitonen Harri

Mäkinen Irmeli

Strand Tero

Jaatinen Juha

Puska Timo

Tiihonen Tapio

Korkalainen Seija

Vimperi Seija
Väänänen Saara
Asara-Laaksonen Teija
Kasari Jorma
Korhonen Kyllikki
Laaksonen Kalevi
Lavikainen Juhani

Pussinen Eeva
Vuohiniemi Jouko

Liikealan ammattiliitto ry

Arponen Irja
Hakanen Eila
Hirvonen Eila
Kilpeläinen Eeva-Liisa
Kolehmainen Jukka
Lehto Risto 21.11.1998 saakka
Kavanen Anita 21.11.1998 alkaen
Leppänen Eija
Lihavainen Raija
Elomaa Marja
Pöyhönen Kari
Suckman Anja
Valkeinen Markku
Vikman Michael
Örling Risto

Metallityöväen Liitto ry

Korpi Juho
Kirveskari Liisa
Kontuvirta Jouko
Kämä Jukka
Peltonen Veijo
Rostedt Kaarina 21.11.1998 saakka

Kuikka Kari
Karjalainen Lea
Hintsala Tuula
Oinonen Pauli
Homanen Anja
Sundell Risto
Hietajärvi Liisa
Kokko Leeni
Vierikko Ritva
Bilund Juha
Mättänen Juhani
Hukka Hannu
Tervakangas Heikki
Forsström Jörgen
Rintala Vuokko

Mähönen Markku
Leinonen Aapeli
Saine Tuire
Vainio Marko

Nieminen Eija
Mäkelä Tarmo
Ahonen Marjatta
Sumusalo Leila
Aaltonen Margit
Koskenmäki Matti
Jauhiainen Juha
Utriainen Irma
Helo Ellen
Isokallio Pentti

Turunen Leila
Laine Lea
Pohjalainen Marja
Aro Jorma
Poutiainen Pekka
Käkönen Riitta
Kiuru Eija
Leppänen Tuomo
Lehtinen Helena
Lammi Raija
Lattu Markku
Danska Liisa
Sandvik Kaija
Mäenpää Seppo
Puirava Raija
Saunavaara Sari

Harsunen Raimo
Tuikkanen Markku
Hietala Leevi
Ollakka Terttu
Räsänen Jaakko
Aallosvirta Vesa
Ruotsalainen Erkki
Gröhn Pentti
Nieminen Mauri
Raittila Reino

Santaharju Ahti 21.11.1998 alkaen
Stam Arno

Sundman Tage

Wallenius Kari

Anttila Urpo 21.11.1998 saakka
Laurila Marja-Leena 21.11.1988 alkaen

Alahäivälä Jouko

Falin Marja-Liisa

Kainu Mauri

Paananen Pentti

Peni Raili

Tikkanen Veikko

Paperiliitto ry

Kokkonen Pekka

Lammi Anna-Liisa

Tyni Seppo

Ahtola Pertti

Ukkonen Pekka

Postiliitto ry

Heikkinen Timo

Lempinen Kari

Luostarinen Tanja 21.11.1998 saakka
Jukkola Oili 21.11.1998 alkaen

Puu- ja erityisalojen liitto ry

Helvasto Anja

Järvinen Raimo

Kosonen Esko

Lehtinen Reijo

Korva Markku

Pekonmäki Reijo

Rakennusliitto ry

Alho Ahti

Kalenius Tapani

Kanko Anja
Korkeakoski Lauri
Vilen Terttu
Vilkman Kari
Koskela Kauno
Salonen Ari
Jokinen Heikki

Korte Arja
Nokela Teuvo
Jaakko Juhani
Kramsu Jari
Myllykoski Jari
Muhonen Jorma
Lehtinen Erkki
Mäenpää Kai
Leppänen Leila
Sundström Kirsti
Hytinen Urpo
Pyhäjärvi Risto
Pinola Urho

Miettinen Kari
Susi Pertti
Lipsanen Sirkka
Välimäki Auli
Pekkanen Markku
Ahonen Jouko
Byman Timo
Tolonen Hannu
Heikinmatti Markku
Kärkkäinen Pekka

Niemi Jarmo
Heinonen Veikko
Romo Pentti
Lappalainen Vesa

Hevosmaa Maija

Puottula Kaija
Puranen Reijo
Vapalahti Keijo
Nordman Harald
Palokangas Pentti
Kurki Tarja
Hietanen Pekka
Rantanen Olavi
Kangas Matti
Mattila Seppo
Seppänen Martti
Kurko Anja

Laine Seppo
Kekarainen Erik
Markkula Tauno

	Holopainen Ilpo
Sirviö Eero Marttila Markku	Kyllönen Matti Nätkinniemi Olavi Virtanen Reijo
Oinas Erkki	Kallio Timo Ojala Ismo Viitanen Jarkko
Riuttala Erkki	Vähä-Herttua Keijo Laatikainen Arto Leinonen Matti
Räsänen Pertti	Seppä Jari Saukkonen Lauri Kirjavainen Keijo
Kormu Jouni Koskinen Seppo	
Rautatieläisten Liitto ry	
Raukola Tuomo	Hellsten Jorma Matilainen Reino Mäkelä Seppo Kaarakainen Erkki
Tuomi Jaakko	
Suomen Elintarviketyöläisten Liitto SEL ry	
Hautaniemi Pirjo	Ahonen Leif Laine Aila Kantonen Eija Zitting Arvo Nieminen Matti Hyttinen Anna-Liisa Soininen Mauri Autio Jouni Lehtonen Juhani Vähä-Koivisto Risto
Laine Kari	
Launamo Arja	
Kivelä Taisto	
Vidgren Pirjo	
Suomen Merimies-Unioni ry	
Katila Terttu	Raunio Timo
Suomen Muusikkojen Liitto ry	
Filppu Veijo	Ala-Seppälä Kosti Yletyinen Jukka
Suomen Sosialidemokraattinen Sanomalehtimiesliitto ry	
Peltoniemi Seppo	Piskonen Heikki Pöllänen Marjatta
Sähköalojen ammattiliitto ry	
Kehusmaa Taisto	Korhonen Veijo Lahtinen Timo Saari Seppo Halminen Kari Littman Juhani Kuisma Ilkka Oinas Pentti
Lähteenmäki Vesa	
Nieminen Antti	
Rimmistö Keijo	
Teknisten ja Erikoisammattien Liitto Tekeri ry	
Hyppölä Inga	Mäki Terhi Tiilikainen Sakari Kekki Harri Ahlstedt Merja
Jurvanen Olli	

Tekstiili- ja Vaatetustyöväen Liitto Teva «7

Toivola Vuokko

Sallinen Vuokko

Vähäkoski Anja

Inha Marjatta
Laakso Maritta
Vierimaa Tuula
Kauppinen Meeri
Saastamoinen Tuula
Lindell Tuula**Valtion Yhteisjärjestö VTY ry**

Autonen Raimo

Maarala Pirjo

Mäkinen Pirjo

Syrjänen Jouni

Taipalus Tauno

Ontronen Olavi
Hiltunen Olavi
Korpela Kari
Jakunaho Ilpo
Pesonen Aune
Takala Paula
Olkkonen Olli Pekka
Tuomela Jari
Ripatti Lauri
Hänninen Martti**Veturimiesten Liitto ry**

Elonen Risto

Viestintäalan ammattiliitto ry

Keronen Esko

Päivärinta Merja

Silfverberg Kristian

Korhonen Reijo

Ylikorkala Jorma
Wallin HarryGabrielsson Vesa
Kolehmainen Martti
Siekinen Paula
Luumi Lilja
Sarjanen Reino
Turunen Tuula
Tanaka Helena
Myllymäki Taisto**Yleinen Lehtimiesliitto ry**

Pekkola Timo

Hurme Hannu
Miikkulainen Merja

Puhe- ja esitysoikeudella

Valtion Yhteisjärjestö VTY ry

Seppelin Seppo

Sihvo Juha
Mattila Veli-Matti**Kaupalan Esimiesliitto KEL**

Mika Valkonen

Pentti Niemelä

SAK:n hallituksen jäsenet**Varsinaiset jäsenet**Ihalainen Lauri, pj
Ahmavaara Pekka, vpj
Kannisto Tuulikki
Heino Juhani
Hynönen Pekka
Kallio Jorma
Koski Jarmo
Kovanen Sauli
Lehikoinen Kauko
Lehto-Kannisto Eija**Liitto**SAK
SAK
SAK
Postiliitto
Rakennusliitto
HRHL
Liikeala
Paperiliitto
AKT
KTV

Levo Pentti
Lindfors Erik
Lundh Per-Erik
Lähteenmäki Jarmo
Määränen Heimo
Nelin Per-Erik
Oksa Pirkko
Vanhala Kalevi
Rannisto Raimo
Rautaporrass Pekka
Remahl Maj-Len
Lyly Lauri
Savtschenko Ritva
Vallittu Timo
Väisänen Kalevi

Henkilökohtaiset varajäsenet

Sorsa Risto
Anttila Juhani
Hellman Veijo
Helenius Antti
Korhonen Torsti
Koski Hannu
Rautavuori Leena
Höylä Mervi
Laitinen Raimo
Vehkaoja Matti
Ropponen Ulla
Lahtinen Pekka
Gustafsson Bo
Mäkelä Matti
Kiuru Kyösti
Vuorenmaa Erkki
Pennanen Artturi
Toivonen Veikko
Teräväinen Pekka
Ruokonen Tuula
Lepola Sakari
Jokinen Eila
Ahonen Päivi
Komi Nils
Wikholm Hans
Pitkänen Raija
Puura Heli
Ainasto Lauri

Yleisvarajäsenet

Kesseli Pentti
Kivistö Mauri
Immonen Seppo
Metsänen Markku
Vikström Raimo
Vuorenmaa Erkki
Berg Seppo
Puuska Marja
Kervinen Veijo
Saarinen Viljo
Ahonen Pertti

Viestintäala
Metalliliitto
Metalliliitto
Paperiliitto
Tekeri
SM-U
Teva
Puu- ja erityisalat
VTY
KTV
Liikeala
Sähköliitto
SEL
Kemianliitto
Puu- ja erityisalat

Liitto

Kiinteistöliitto
Postiliitto
ATH 25.5.1998 saakka
ATH 22.11.1998 alkaen
Postiliitto
Rakennusliitto
HRHL
Liikeala
Paperiliitto
AKT
KTV
Viestintäala
Metalliliitto 12.1.1998 saakka
Metalliliitto 16.5.1998 alkaen
Metalliliitto 15.3.1998 saakka
Metalliliitto 16.5.1998 alkaen
Paperiliitto
Tekeri
SM-U
Teva
Puu- ja erityisalat
VTY
KTV
Liikeala
Sähköliitto
SEL
Kemianliitto
Puu- ja erityisalat

Rautatieläisten Liitto
Rakennusliitto
KTV
SEL
Muusikkoliitto
Metalliliitto 16.5.1998 saakka
Metalliliitto 16.5.1998 alkaen
Liikeala
Puu- ja erityisalat
Paperiliitto
VTY

Mäenpää Irmeli
Norrmén Riitta
Hyytiäinen Ilari
Löhrman Jorma
Erkkola Jouko
Kortekangas Kaija
Paananen Tapio
Korhonen Sulo
Saikkonen Kaarina
Sandelin Kyösti
Keränen Toivo
Koivunen Juhani
Hemberg Kari
Rostén Tauno
Ahonen Risto

HRHL
AKT
Sähköliitto
Metalliliitto
SSSL
Liikeala
Kemianliitto
Kemianliitto
VTY
HRHL
Teva
AKT
Viestintäala
Kiinteistöliitto
Tekeri

Tilintarkastajat

SAK:n 15. edustajakokouksen valitsemana tilintarkastajana on toiminut Tilintarkastusrengas. Päävastuullisena SAK:n tilintarkastajana toimi revisioneuvos Tapio Luoma, HTM.

Johtoryhmä

SAK:n hallituksen asettama johtoryhmä kokoontui yhteensä 32 kertaa. SAK:n sääntöjen mukaisesti johtoryhmä valmisti asioita SAK:n hallituksen kokoukselle ja käsittelee SAK:n sisäiseen toimintaan ja henkilöstöön liittyviä asioita.

Johtoryhmän jäseninä toimivat: puheenjohtaja Lauri Ihalainen, hallituksen varapuheenjohtaja Pekka Ahmavaara, johtaja Tuulikki Kannisto ja osastopäälliköt: Mikko Paiho, Kirsti Palanko-Laaka, Pertti Parmanne ja Eero Heinäluoma. Johtoryhmän työskentelyyn osallistuivat henkilöstön edustajina luottamusmiehet Jorma Rusanen ja Jouko Räsänen.

Työvaliokunta

Hallituksen välittömänä apuelimenä toimiva työvaliokunta kokoontui kuusi kertaa valmistelevaan edunvalvonta- ja toimintapoliittisia asioita.

Varsinaiset jäsenet

Lauri Ihalainen
Pekka Ahmavaara
Eija Lehto-Kannisto
Per-Erik Lundh
Maj-Len Remahl
Pekka Hynönen
Raimo Rannisto
Kalevi Vanhala
Jarmo Lähteenmäki
Kauko Lehikoinen
Ritva Savtschenko

Liitto

SAK pj
SAK vpj
KTV
Metalliliitto
Liikeala
Rakennusliitto
VTY
Puu- ja erityisalat
Paperiliitto
AKT
SEL

Varajäsenet

Tuulikki Kannisto
Pekka Rautaporras
Jouni Riskilä
Lauri Lylly
Jorma Kallio
Erik Lindfors
Pertti Ahonen
Pentti Levo
Timo Vallittu
Juhani Heino
Jarmo Koski

SAK
KTV
KTV
Sähköliitto
HRHL
Metalliliitto
VTY
Viestintäala
Kemianliitto
Postiliitto
Liikeala

Asiantuntijavaliokunnat

Viestintävaliokunta
Järjestövaliokunta
Nuorisovaliokunta
Ruotsinkielinen sihteeristö
Koulutusvaliokunta
Työelämän kehittämisen valiokunta
Oikeudellinen valiokunta
Tasa-arvo valiokunta
Eurooppavaliokunta
Sosiaalivaliokunta
Talousvaliokunta
Henkilöstövaliokunta
Ammattiyhdistysarkiston johtokunta

Toimialaneuvottelukunta

SAK:n valtion neuvottelukunta
Kuljetusalan toimialaneuvottelukunta
Kunta-alan neuvottelukunta
Palvelualojen neuvottelukunta
Teollisuuden neuvottelukunta

Jäsenmäärät

Jäsenliittojen jäsenistön jakauma ja jäsentilasto 31.12.1998

LIITTO	MIEHIÄ	NAISIA	1998 YHT.	1997 YHT.	Muutos henk.
ATH ry	2730	1533	4263	4467	-204
AKT ry	43727	6122	49849	48229	1620
HRHL ry	7607	40958	48565	50919	-2354
Ilmailualan Unioni ry	2865	829	3694	3633	61
KEL ry (vain PAY:n jäsen)	2034	2688	4722	4502	220
Kemianliitto ry	20638	14306	34944	34068	876
Kiinteistötyöntekijäin Liitto ry	4870	9011	13881	13070	811
KTV ry *)	63000	157000	220000	227500	-7500
Liikealan ammattiliitto ry	23489	104797	128286	129881	-1595
Metallityöväen Liitto ry	132022	34832	166854	164738	2116
Paperiliitto ry	37339	12279	49618	50268	-650
Postiliitto ry	15448	10705	26153	25762	391
Puu- ja erityisalojen liitto ry	39900	11555	51455	52574	-1119
Rakennusliitto	75042	3704	78746	83827	-5081
Rautatieläisten liitto ry	15560	1770	17330	17593	-263
SELry	18022	25475	43497	43017	480
SM-U ry	5630	4516	10146	10129	17
Suomen Muusikkojen Liitto ry	2430	790	3220	3247	-27
SSSLry	250	84	334	326	8
Sähköalojen ammattiliitto ry	27679	1330	29009	28783	226
Tekeri ry	5655	5046	10701	13336	-2635
Teva ry	2545	16284	18829	19933	-1104
VAL ry	2165	6133	8298	8432	-134
VTY ry	16945	11569	28514	29519	-1005
Veturimiesten Liitto ry	3030	0	3030	3085	-55
Viestintäalan ammattiliitto ry	13866	15234	29100	29424	-324
Yleinen Lehtimiesliitto ry	103	59	162	162	0
KAIKKI YHTEENSÄ	584591	498609	1083200	1100424	-17224
*)Liiton arvio					

VTY:ÖÖN KUULUVAT JÄSENET (SISÄLTYVÄT YLLÄ OLEVIIN VTY:N LUKUIHIN)

Kunta-alan ammattiliitto KTV ry	2000	Rautatieläisten Liitto ry	0
Metallityöväen Liitto ry	600	Tullimiesliitto ry	1469
Suomen Merimies-Unioni ry	80	Valtion Ammattiliiton VAL ry	22039
Merivartioliitto ry	528	Vankilavirkailijan Liitto ry	1798

VTYrÖÖN KUULUVAT JÄSENET YHTEENSÄ

28514

VTY:n jakauma	Miehet	Naiset
KTV	440	1560
Metalli	500	100
SM-U	78	2
Merivartioliitto	467	61
Postiliitto	0	0
Rautatiel	0	0
Tullimiesliitto	1080	389
VAL	12918	9121
Vankilavirkailijat	1462	336
Veturimiehet	0	0
YHTEENSÄ	16945	11569
		28514

LAUSUNNOT

KANSAINVÄLINEN OSASTO

Työministeriö

Lausuntopyyntö komission tiedonannosta 1.6.1998: "Yhteisön tason työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun mukauttaminen ja edistäminen" KOM (98) 322. (28.8.1998)

PALKANSAAJAKESKUSJÄRJESTÖT

Kauppa- ja teollisuusministeriö

Komission ehdotus neuvoston asetukseksi tiettyjen kaupanesteiden poistamiseksi perustettavasta komission väliintulojärjestelmästä (16.1.1998)

Työministeriö

International Labour Conference, 87th session 1999; report V (1): maternity protection at work (äitiyssuojasopimus ja suositus) (31.3.1998)

Työministeriö

Ehdotukset tuleviksi ILO:n työkonferenssin aiheiksi (portfolio) (17.8.1998)

SUOMEN AMMATTILIITTOJEN KESKUSJÄRJESTÖ SAK RY - TEOLLISUUDEN JA TYÖNANTAJAIN KESKUSLIITTO TT

Työtuomioistuimien

Lausunto mitä koulutus sopimuksessa on tarkoitettu ammatillisella koulutuksella ja onko toisaalta ollut tarkoituksena, että tällaisesta koulutuksesta aiheutuvat kustannukset jäävät aina työnantajan maksettavaksi (7.5.1998)

TALOUS- JA SISÄISTEN PALVELUJEN OSASTO

Arkistolaitos; Kansallisarkisto

Yksityisluontoisten arkistojen valtionapulainsäädännön uudistaminen (15.5.1998)

Opetusministeriö

Yksityisarkistojen valtionaputyöryhmän muistio (28.8.1998)

TYÖYMPÄRISTÖOSASTO

Suomen Standardisoimisliitto SFS

CEN-kyselyt eurooppalaisista standardiehdotuksista (3.2.1998)

Oikeusministeriö

Lausuntopyyntö ehdotuksesta Rooman yleissopimuksen voimaansaattamista koskeviksi laeiksi (4.2.1998)

Kauppa- ja teollisuusministeriö

Paineastiasäännökset - 29.5.1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/23/EY implementointi kansalliseen lainsäädäntöön ja paineastialainsäädännön ajanmukaistaminen (10.2.1998)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Konedirektiivin soveltaminen: betonielementtien nostolenkit (Lifting anchors for concrete elements) (19.2.1998)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Konedirektiivin soveltaminen: doc 98.15 (Cableless control) (19.2.1998)

Kauppa- ja teollisuusministeriö

PK-yritysten lupa- ja ilmoitusmenettelyjen karsimistyöryhmän mietintö (26.2.1998)

Ympäristöministeriö

Rakennuslainsäädännön kokonaisuudistus (2.3.1998)

Kauppa- ja teollisuusministeriö

Seveso II-direktiivin voimaansaattaminen (9.3.1998)

Ympäristöministeriö

Rakentamisen vastuut ja laatu; selvitysmiehen raportti (12.3.1998)

Ympäristöministeriö

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman kokeiluhanke liittyen rakennuslainsäädännön kokonaisuudistukseen (12.3.1998)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Eräiden traktoridirektiivien muuttaminen (12.3.1998)

Työministeriö

Työaikapoliittisen työryhmän väliraportti (13.3.1998)

Kauppa- ja teollisuusministeriö

Työsuhdekeksintölain muutostarpeet (19.3.1998)

Liikenneministeriö

Hallituksen esitys laiksi yksityisyyden suojasta televiestinnässä ja teletoiminnan tietoturvasta sekä siihen liittyvästä lainsäädännöstä (20.3.1998)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Sisäilman terveyshaitat ja ehdotukset niiden vähentämiseksi (1997:25) (24.3.1998)

Työministeriö

Euroopan sosiaalinen peruskirja/Suomen neljäs määräaikaisraportti/Lisäkysymykset (2.4.1998)

Ympäristöministeriö

Ulkona käytettävien koneiden meludirektiiviehdotus (15.4.1998)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Hallituksen esitys toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain muuttamisesta (15.4.1998)

Oikeusministeriö

Oikeudenkäyntikulutoimikunnan välimietintö (16.4.1998)

Liikenneministeriö

Suomen liikennejärjestelmä 2020 -raportti (5.5.1998)

Oikeusministeriö

Tuomioistuimet 2000-luvulle -perusselvitys (2.7.1998)

Ulkoasiainministeriö

EN / Euroopan sosiaalinen peruskirja / Suomen neljäs määräaikaisraportti (2.7.1998)

Työministeriö

ILO:n vuosiraportti 1998 sopimuksista 29, 30, 47, 87, 88, 100, 122, 129, 130, 136, 140, 142, 152 ja 168 (17.8.1998)

Kauppa- ja teollisuusministeriö
Lausunto perimistöimistotyöryhmän mietinnöstä perintätoimiston luvanvaraisuus
(Kauppa- ja teollisuusministeriön työryhmä- ja toimikuntaraportteja 5/1998)
(24.8.1998)

Pohjoismaiden neuvosto
Jäsen ehdotus A 1179/euro (31.8.1998)

Oikeusministeriö

Pienyhtiöt ja yhtiölainsäädäntö -työryhmän mietintö (15.9.1998)

Opetusministeriö

Tutkijoiden immateriaalioikeuksia käsittelevän työryhmän mietintö (OPM 9:1998)
(1.10.1998)

Työministeriö

ILO:n normien uudistamispolitiikkaa käsittelevän työryhmän suositus sopimuksen
nro 97 (muuttavat työntekijät) ratifioimiseksi ja sopimuksen nro 21
(siirtolaistarkastuksen yksinkertaistaminen laivalla) irtisanomiseksi (1.10.1998)

Työministeriö

International Labour Conference (ILO), 87 th Session 1999 Report IV (1), Child
Labour (23.10.1998)

Ympäristöministeriö

Maankäyttö- ja rakennusasetusta koskeva luonnos (28.10.1998)

Työtuomioistuin

Irtisanomissuojasopimuksen tulkinta (9.11.1998)

Liikenneministeriö

Valkoinen kirja: Oikeudenmukainen maksu infrastruktuurin käytöstä (12.11.1998)

Oikeusministeriö

Lausunto vahingonkorvauslain uudistustarvetta koskevasta selvityksestä
(27.11.1998)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Geeniseulontatyöryhmän muistio (1998:5) (30.11.1998)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Ehdotus asetukseksi säteilyasetuksen muuttamisesta (30.11.1998)

Oikeusministeriö

Lausunto oikeudenkäyntikulutoimikunnan loppumietinnöstä (KM 1998:8)

(22.12.1998)

YMPÄRISTÖ- JA MAANKÄYTTÖMINISTERIÖN TOIMIKUNTA - YHTEISKUNTAPOLIITTINEN OSASTO

Valtiovarainministeriö

Verotuksen oikeusturvatyöryhmän muistio (36:1998) (27.2.1998)

Valtiovarainministeriö

Verotusasiakirjojen ja -tietojen salassapitoa ja julkisuutta koskeva lakiesitys
(15.9.1998)

YHTEISKUNTAPOLIITTINEN OSASTO

Sosiaali- ja terveysministeriö

EU:n komission ehdotus asetuksen 1408/71 laajentamiseksi kolmansien valtioiden

kansalaisiin (9.1.1998)

Kuluttaja-asiamies

Kuluttaja-asiamiehen toiminta 1997 (12.1.1998)

Valtiovarainministeriö

Selvitysmies Björn Wahlroosin esitys rahoitus- ja vakuutusmarkkinoiden valvonnan uudistamiseksi (16.1.1998)

Valtiovarainministeriö

Sosiaaliturvan hallintoryhmän muistio (20.1.1998)

Opetusministeriö

Lausunto EU:n komission tiedonannosta "Tietojen ja taitojen Eurooppaan" (3.2.1998)

Työministeriö

EU:n komission tiedonanto ja työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskeva toimintasuunnitelma (13.2.1998)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Pääomatulojen ja varallisuuden huomioon ottaminen sosiaaliturvassa (26.2.1998)

Ympäristöministeriö

Natura 2000 -verkostoa koskevan ehdotuksen täydentäminen (3.3.1998)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Ikääntyneiden pitkäaikaistyöttömien palvelutarveselvityksen ohjaus- ja seurantaryhmän laatima toimenpideohjelma (12.3.1998)

Valtiovarainministeriö

Valtiovarainministeriön työryhmämuistio 3/98: Arvopaperimarkkinat 2000 (27.3.1998)

Ulkoasiainministeriö

Transatlanttiset suhteet, komission tiedonanto uudesta transatlanttisesta markkinapaikasta (aikaisemmin ns. Britannian aloite) (25.3.1998)

Ulkoministeriö

Lausunto Euroopan komission "Building a Comprehensible Partnership with China" -asiakirjasta (5.5.1998)

Ympäristöministeriö

Natura 2000 -verkostoon ehdotettujen alueiden muistutuskooite, Natura 2000 -verkostoa koskeva tarkastettu ehdotus (7.5.1998)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Rahoitus- ja vakuutusmarkkinoiden viranomaisvalvonnan uudistaminen (27.5.1998)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Ehdotus vuosia 1999 - 2002 koskevaksi valtakunnalliseksi suunnitelmaksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (18.6.1998)

Työministeriö

Työlupatyöryhmän ehdotukset työministeriön työlupamääräysten uudistamiseksi (24.6.1998)

Kauppa- ja teollisuusministeriö

Työeläkelaitokset ja pk-yritysten pääomahuolto -työryhmän raportti 3/1998

(28.8.1998)

Tilastokeskus

Lausunto uudistettavasta koulutusluokituksesta (28.8.1998)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain muutostyöryhmän (Solmu) muistio (31.8.1998)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Hallituksen esitys vakuutusvalvontaviraston perustamiseksi (4.9.1998)

Helsingin sosiaaliviraston ulkomaalaisyksikkö

Maahanmuuttajien kunnallinen kotiuttamisohjelma (15.9.1998)

Valtiovarainministeriö

Lausunto koskien rahanvaihtojakson pituuden määäämistä (23.9.1998)

Kauppa- ja teollisuusministeriö

Yritystykityöryhmän mietintö (30.9.1998)

Pohjoismaiden neuvosto

Jäsen ehdotus MAI-sopimuksesta (A 1178/p) (30.9.1998)

Eduskunnan työasiainvaliokunta

Lausunto työvoimahallinnon toimintaedellytyksistä ja resursseista selviytyä määräaikaishaastatteluista (1.10.1998)

Valtiovarainministeriö

Laki indeksiehdon käytön rajoittamisesta (9.10.1998)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Lailla perustettujen eläkelaitosten vakavaraisuustyöryhmän muistio (16.10.1998)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Toimeentuloturva koskevan lainsäädännön selkeyttäminen (29.10.1998)

Pohjoismaiden Neuvosto

Selonteko työllisyystilanteesta ja työllisyyspolitiikasta Pohjoismaissa (31.10.1998)

Verohallitus

Ennakonpidätyksessä ja lopullisessa verotuksessa vuonna 1999 sovellettavista luontoisetujen raha-arvoista (12.11.1998)

Työministeriö

EU:n komission ehdotus työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevan asetuksen 1612/68, direktiivin 68/360 muuttamisesta ja vapaan liikkuvuuden ja sosiaaliturvan perustamiseksi (16.11.1998)

EU:n finanssistrategia (19.11.1998)

Ulkoasiainministeriö

EU:n vapaakauppahankkeet Mercosur -maiden ja Chilen kanssa (1.12.1998)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Asetus ympäristövakuutuslautakunnasta (15.12.1998)

LÖNTAGAREN

Från början av år 1998 utkommer Löntagaren i ny skepnad. Tidningsreformen som inleddes hösten 1997 resulterade i en total förnyelse; såväl grafiskt som innehållsmässigt.

Formatet är nu renskuren tabloid med tryck i fyra färger genom hela tidningen. För den grafiska formgivningen står tidningsgrafiker Peter Björknäs i Stockholm. Mottagandet blev översvallande positivt, både bland läsarna och i yrkeskretsar. FFC har nu i Löntagaren en modernt utformad tidning.

Innehållsmässigt innebar reformen också en total omläggning; dikterad av övergången till månadsutgivning (10 nr/år) mot tidigare varannan vecka. De viktigaste elementen i Löntagarens nya koncept är reportaget och det kommenterande dokumentet. Genom dessa förverkligas stråvan att belysa bakgrunden till fackligt viktiga frågor. Karaktären av medlemstidning understryks av medlemsintervjuer och en presentation av medlemsförbunden. Det finlandssvenska återspeglas i kulturbevakningen, kommentarerna och debatten.

De tio utgåvorna 1998 varierade i sidantal mellan 28 och 40. Det sammanlagda sidantalet under året blev 340. Upplagemässigt skedde inga större förändringar. Vid utgången av året var upplagan ca 22500 ex. Mest beställningar har KAT (7600) följt av Metall (5200) och Kemifacket (1400).

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Siltasaarenkatu 3 A, PL 157, FIN-00531 Helsinki, puh. (09) 77 211, fax (09) 772 1447, internet: <http://www.sak.fi>

Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf

Siltasaarenkatu 3 A, PL 157, FIN-00531 Helsingfors, tel. (09) 77 21 1, fax (09) 772 1447, internet: <http://www.sak.fi>

The Central Organisation of Finnish Trade Unions

Siltasaarenkatu 3 A, PL 157, FIN-00531 Helsinki, tel. (09) 77 21 1, fax (09) 772 1447, internet: <http://www.sak.fi>